Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

9 июль, шанба, № 135 (889). Сотувда эркин нархда. 1994 йил

Мамлакатимиз Президенти Алматига жўнаб кетди

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов бошчилигидаги расмий делегация 8 июль куни Алмати шаҳрига жўнаб кетди. Делегация таркибида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов, ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов ва бошқа расмий кишилар бор.

— Марказий Осиё халқлари азалдан бир Ватан — она Туркистон фарзандларидир ва шу боис уларнинг тўкис турмуш, тўқ-фаровон ҳаёт, порлоқ келажак тўғрисидаги ўй-орзулари уйғаш ҳамда бу йўлдаги интилишларида ҳам бирдамлик мужассам, — деди Ислом Каримов журналистлар билан суҳбатда. — Шундай экан Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон давлат ва ҳукумат раҳбарларининг одатга айланаётган амалий учрашувлари олдимиздаги муаммоларни ечиш, сунъий тўсиқларни бартараф этиш, халқларимиз ўртасидаги узвий боғлиқлик, қон-қардошликни камол топтириш йўлида хизмат қилиши табиийдир. Бу галги учрашувда, аввало, иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлаш, яъни ягона иқтисодий макон фаолиятига алоқадор баъзи жиҳатларни таҳлил этиш, халқларимиз ўртасида низо уйғотишга уринаётган айрим кучлар иғвосига қарши сиёсий ҳамжиҳатликка эришиш борасидаги масалаларни ҳал этишни режалаштирганмиз.

Тошкент аэропортида Ўзбекистон раҳбарини Республика Олий Кенгаши раиси вазифасини бажарувчи Эркин Халилов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Президентнинг давлат маслаҳатчилари Темур Алимов, Бахтиёр Ғуломов, Тошкент шаҳри ҳокими Адҳамбек Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

(ЎзА).

Иқтисодий ҳамжиҳатлик йўлида

АЛМАТИ, 8 июль. (ЎзА махсус мухбири Амирқул КАРИМ хабар қилади). Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов бошчилигидаги давлат делегацияси Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон Республикалари давлат ва ҳукумат раҳбарлари учрашувида иштирок этиш учун Алматига етиб келди.

Республикамиз Президентини Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев, Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаев ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. Аэропортда учала мамлакат раҳбарлари журналистларнинг саволларига жавоб берар экан, Алмати учрашуви Марказий Осиё давлатларининг ягона иқтисодий маконини яратиш, қардош мамлакатлар ўртасида иқтисодий интеграцияни вужудга келтириш йўлида янги қадам бўлишини ва бу борада муҳим ҳужжатлар имзоланишини таъкидладилар.

— Иқтисодиётимизни бирлаштириш бўйича мавжуд аҳдлашувларимиз МДҲ доирасида равнақ топиши лозим бўлган ялпи ҳамжиҳатлик жараёнининг узвий бир қисмидир, — деди Ислом Каримов. — Янги ва муҳим қарорлар чиқариш билан биз Ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларга муносиб ўрнак бўлишимизга ишончим комил.

Автомашиналар карвони Қозоғистон Президенти қароргоҳи сари йўл олди. Бу ерда уч қардош мамлакат раҳбарларининг яккама-якка суҳбати бўлиб ўтди.

Айни пайтда Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон Республикалари делегациялари ўртасида музокаралар бошланди. Қозоғистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигида уч қўшни мамлакат ташқи ишлар вазирлари Тошкент ҳамда Бишкекда келишилган аҳдномаларнинг бажарилиши юзасидан кенгашдилар.

Сўнг делегацияларнинг кенгайтирилган таркибдаги музокаралари бўлиб ўтди. Музокаралар ниҳоясида Президентлар Ислом Каримов, Нурсултон Назарбоев ва Асқар Акаев биргаликда баёнот ҳамда Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон халқларига Мурожаатнома қабул қилдилар. Қўшма баёнотда, жумладан, самимий ва ўзаро ҳамфикрлик руҳида ўтган Алмати учрашуви илдизлари тарихан туташ халқларимизнинг анъанавий дўстлиги ва ҳамкорлигига муҳим ҳисса қўшгани таъкидланган.

Шунингдек, аҳоли миграцияси соҳасида ҳамкорлик тўғрисида меморандум ҳамда учала республика ўртасида Марказий Осиё ҳамкорлик ва тараққиёт банкини таъсис этиш тўғрисида битим имзоланди. Мазкур мамлакатлар ҳукумат раҳбарлари эса республикалар ўртасида ҳарбий-техник ҳамкорлик тўғрисидаги, шунингдек, ижтимоий ва иқтисодий тараққиёт соҳасидаги ҳукуматлараро битим ва шартномаларни ахборот билан таъминлаш тўғрисидаги битимларни имзоладилар.

Учрашувда эришилган энг йирик аҳдномалардан бири уч республика давлат бошлиқларининг Давлатлараро кенгаши ва унинг органларини тузиш ҳақидаги қарор бўлди. Бундан ташқари, томонлар музокаралар якуни асосида иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш юзасидан ҳукуматлараро комиссия тузишга келишиб олдилар. Мазкур комиссия ҳомийлигида ижроий қўмита, ташқи ишлар ва мудофаа вазирлари кенгаши фаолият бошлаши кўзда тутилмоқда.

Ҳужжатларни имзолаш маросимидан сўнг Президентлар Ислом Каримов, Нурсултон Назарбоев ва Асқар Акаев журналистлар билан учрашиб, уларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарди.

(ЎзА).

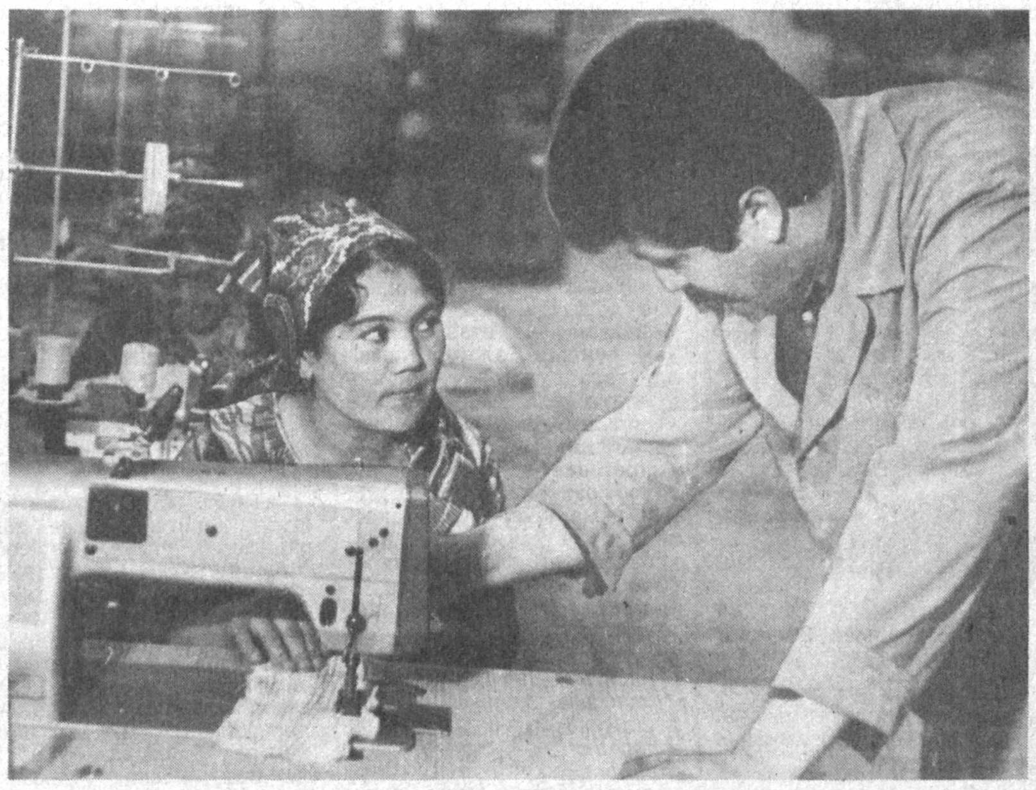

Жалолқудуқ тумани Охунбобоев номли момиқ пахта ишлаб чиқариш бирлашмаси руминияликлар билан ҳамкорликда тикув цехини очишди. Шу кунларда хориждан келган 9 нафар мутахассис бўлғуси чеварларга тикувчилик сир-асрорини ўргатишмоқда.

СУРАТДА: мутахассис Ханус Еужен ва тикувчи Д. Одилжонова иш устида.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Ишлаб чиқариш кенгаяди

Касби пахта тозалаш корхонаси муҳандис-ходимлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш, маҳсулот сифатини яхшилашга эътибор бериб, хомашёни қуритадиган ва тозалайдиган янги цех барпо этишга киришдилар. У шу йил охиригача қуриб битказилади. Ушбу қурилма тўла ишга тушгач, йилига 40 минг тоннагача пахта хомашёсини қайта ишлаш имконияти яратилади.

Шу кунгача янги цехни барпо этаётган қишлоқ қурилиши трестига қарашли 243-механизациялашган кўчма корхона бунёдкорлари бинони тикладилар. Эрта-индин пахтани қуритадиган, тозалайдиган ускуналар, жиҳозларни тиклаш бошлаб юборилади.

Пўлат ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ВАЛЮТА БИРЖАСИДА САВДО

8 июль қуни республика валюта биржасида миллий валюта — сўмнинг муомалага кириши муносабати билан иккинчи маротаба савдо бўлиб ўтди. Унда ички ва ташқи бозордаги вужудга келган талаб ва эҳтиёжлар ҳисобга олинган ҳолда сўмни Америка Қўшма Штатларининг валютаси — долларга алмаштириш қиймати аниқланди.

Савдода хорижий валюта билан операциялар ўтказиш ҳуқуқига эга бўлган республиканинг олтита банки вакиллари қатнашди. Ҳаммаси бўлиб 1 миллион доллар АҚШ валютаси сотилди. 1 доллар АҚШ валютасига 8,5 сўм қайд этилди.

Бошқа валюталарнинг сўмга нисбати уларнинг АҚШ долларига нисбатан қийматига қараб белгиланди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1994 йил 9 июлдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳудудида хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгиланганини маълум қилади:

1 Австралия доллари	6,21
1 Австрия шиллинги	0,77
1 Англия фунт стерлинги	13,09
10 Бельгия франки	2,61
1 Голландия гульдени	4,81
10 Греция драхми	0,36
1 Дания кронаси	1,37
1 АҚШ доллари	8,50
1 Миср фунти	2,51
1 Ирландия фунти	12,93
1 Исландия кронаси	0,12
10 Испания песети	0,65
100 Италия лираси	0,54
1 Канада доллари	6,13
1 Қувайт динори	28,77
100 Ливан фунти	0,51
1 Германия маркаси	5,40
1 Норвегия кронаси	1,23
10 Португалия эскудоси	0,52
1 Сингапур доллари	5,59
1000 Туркия лираси	0,27
1 Финляндия маркаси	1,63
1 Франция франки	1,57
1 Швеция кронаси	1,09
1 Швейцария франки	6,42
1 ЭКЮ	10,31
10 Япония иенаси	0,86
1000 Россия рубли	4,23
1 Эстония кронаси	0,67
1000 Украина карбованеци	0,49
1 Латвия лати	15,32
1 Литва лити	2,13
1 Қозоғистон тенгеси	0,20
1 Молдова лейи	2,10
1000 Беларусь рубли	0,32

● Фарғоналик ғаллакорлар довон ошдилар

ХИРМОН ТЎЛИБ ТЎКИЛДИ ДОН...

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ғалла мустақиллигига муносиб ҳисса қўшишга астойдил бел боғлаган Фарғона вилояти ғаллакорлари йилнинг дастлабки меҳнат ғалабасига эришдилар. Давлатга ғалла топшириш режаси муддатидан илгари уддаланди.

Халқимизнинг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган талабини тўлароқ қондириш мақсадида ғаллазорлар майдони 55 минг гектарга етказилди. Бу ўтган йилга нисбатан 22 минг гектарга кўпдир.

Бу йилги мавсумда ҳосилни нест-нобудсиз, қулай муддатларда йиғиштириб олишга алоҳида эътибор берилди. Экин майдонлари кенгайгани билан ўрим комбайнлари сони ортгани йўқ. Ҳозиргача ўрилган майдонларнинг бешдан бир қисмидаги ҳосилни ўроқчилар саранжомлаб бўлишди. Бағдод, Риштон туманларида эса қирқ фоиздан зиёд майдон ўроқчилар томонидан ўрилганлиги эътиборга лойиқдир. Вилоятдаги тоғолди туманларидан ташқари барча туманларда ғалла ўриб бўлинди.

Ҳозиргача фарғоналик ғаллакорлар тайёрлов пунктларига етказиб берган дон 70 минг тоннадан ошди. Бу салмоқли хирмонда режани 105—120 фоиз уддалаган Қува, Учкўприк, Фурқат, Бувайда туманлари ғаллакорларининг муносиб ҳиссаси бор. Ғалладан бўшаган ерларга пешма-пеш озуқабоп экинлар, картошка ва сабзавот, 13 минг гектар майдонга эса такрорий экинлар экиляпти. Бу ўтган йилдан 5—6 баробар кўпдир.

Вилоятда давлатга ғалла топшириш қизғин давом этаяпти.

ФАРҒОНА вилоятида бу йил ғаллазорлар 55 минг гектарга етди. Бу 1991 йилдагидан роппа-роса 3 баробар кўп. Бундай иш тутишдан мақсад вилоят аҳолисининг ун ва ун маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини шу ернинг ўзида етиштириладиган ғалла билан қондиришдир. Лекин бу борада поёнига етмаган бир мунча муаммолар ҳам йўқ эмас. Жумладан, ғаллазорлар бир неча баравар кенгайганига қарамай, вилоятда комбайнлар бир донага ҳам кўпаймади. Демак, ҳосилни ўриб-янчиб олишда қийинчиликлар туғилиши табиий. Тўғри, ҳозирги шароитда янги комбайнлар сотиб олишнинг ўзи бўлмайди. Лекин бўлмас экан, деб қараб ўтиришдан ҳам наф йўқ-да.

Гапнинг индаллоси — фарғоналиклар ҳосилни йиғиб олишнинг бошқа йўлини топишди. Бу дўстлик, қардошлик йўлидир.

Йигирма гектарли майдонда 5 та агрегат бир маромда ишлаб турибди. Улар пайкалнинг у бошидан бу бошига бориб келмай, даланинг ўртасида мажбуран тўхтайди. Комбайнлар роса пишиб етилган ҳосил салмоғини пўлат сандиқларига сиғдиролмай, ярим манзилда юкни бўшатишади. Транспорт тракторлари, машиналар ҳосилни ортиб, омборларга, агрегатлар эса яна ғаллазор қўйнига шошади. Бу мустақиллигимизнинг учинчи йилида ризқ-рўзимиз мўл бўлганлигидан, омборларимиз яна ҳам донга тўлишидан далолат.

Биз бу манзарани Қува туманидаги Раҳматов номли жамоа хўжалиги ғаллазорларида кузатдик. Хўжалик бошқарувининг раиси Ҳайдарали Қурбоновнинг қувончи чексиз:

— Бу йил ғаллакорлар учун ҳақиқий барака ва омад йили бўлди, — дейди у. — 280 гектар майдонга буғдойнинг «Қизил шарора» ҳамда «Интенсив» навларидан эккан эдик. Ҳозирга қадар ҳар гектар майдондан 40—45 центнердан ғалла йиғиштириб оляпмиз. Йиғим-теримни ўтган йилга нисбатан роса бир ой аввал бошладик. Кунлик суръат ҳам аввалги йилларга нисбатан 2-3 баробар жадал. Бизга қўшни Қирғизистон республикасининг Новқат ва Аравон туманларидан келган ҳашарчилар беминнат ёрдам беришяпти. Мана шу далада ишлаётган 5 та агрегатнинг учтасини қирғиз биродарларимиз ёрдамга жўнатишган.

Пайкал четига келиб тўхтаган агрегатларнинг ён томонидаги ёзувлардан бу комбайнлар Қирғизистонники эканлигини билиш мумкин. Бошига қирғиз қалпоғини кийиб олган Абдураҳим Жўраев штурвалдан шаҳдам тушиб, ўз қадрдон даласида юргандай ишонч билан келади. У асли Новқатнинг Вўрибоши қишлоғидан. Икки йилдан бери қуваликларга ёрдамга келади. Июнь ойининг дастлабки кунларидан бошлаб шу ерда. Ҳамқишлоғи Авазбек Абдиев билан дастлаб «Дўстлик» жамоа хўжалиги далаларида арпа ўримида қатнашишди. Энди қўшни Раҳматов жамоа хўжалиги меҳнаткашларига ёрдам беришяпти.

— Эрта баҳорда қуваликлар бизга ўт-ўланларни йиғиштириб олишда кўмак беришганди. Бизнинг тоғли шароитда буғдой июль ойининг ўрталарида пишиб етилади. Унгача қувалик қадрдонларимизга ёрдам бергани келдик. Икки йилдан бери шу мавзеларда буғдой ўрамиз. Лекин буғдойнинг бу йилгидек мўл, серҳосил бўлганлигини кўрмаганмиз. Қуваликлар энди ғалла етиштиришнинг ҳаддини ҳам олишибди, шекилли. Ғаллазорларда бирорта ҳам бегона ўт йўқ. Шунинг учун ҳар куни 5 гектар ўрнига 7—8 гектар майдондаги ҳосилни ўриб бераяпмиз. Кунига 15—20 бункердан дон ағдаряпмиз. Бу 40 тонна буғдой дегани.

Ҳақиқатдан ҳам қирғизистонликларнинг айтганларича бор экан. Ёдгоржон Умрзоқов ижарага олган 8 гектар майдондан ўртача 54 центнердан ғалла йиғиштириб олиняпти. Бу режадагидан 20 центнер, шартномадагидан 14 центнер кўп. Бундан хўжалик ҳам, ижарачи ҳам манфаатдор бўлмоқда. Чунки шартномада кўрсатилган ҳосилнинг 25 фоизини ижарачи ўзи олади. Энди ижарачиларга яна бир қулайлик яратилди. Улар ўз тасарруфларида қолган ғаллани ун комбинатига топшириб, 80 фоиз миқдорида маҳсулот олишлари мумкин.

Қирғизистоннинг Ўсар қишлоғидан келган Абдужаббор Ураймов ва Ҳусанбой Вўронбоевлар эса 18 гектарли ғаллазорда меҳнат қилишяпти. Улар 90 километр йўлни икки кунда босиб келишганига қарамай, дарҳол ишни бошлаб юборишди. Ҳозир бу ҳашарчилар ҳар куни 6—7 гектар майдондаги ҳосилни ўриб, хўжалик омборларига 30-35 тонна миқдорида дон жўнатишяпти.

(Давоми 2-бетда).

Муштарийлар ҳукмига ушбу рукн эълон қилинганидан буён телефонлар овози бир лаҳзаям тингани йўқ. Улар йўл-йўлакай кўрган-кечирганларини, қаерда, қандай кўнгилхиралик рўй берганлигини рўй-рост айтишяпти.

АФРИКАГА СИМ ҚОҚИШ ОСОНРОҚ БЎЛСА, НЕ АЖАБ...

И. АХАДОВ, Ҳамза тумани, Нодира маҳалласи:

— Кейинги пайтда 94, 95, 96, 97, 98 рақамли АТС телефонларига қўнғироқ қилиш Африка қитъаси мамлакатларига телефон қилишдан ҳам машаққатлироқ бўлиб қолаяпти. Қизиқ-да, уйингда телефонинг бўлса-ю, сен ундан фойдалана олмасанг. Ишга келиб, уйга қўнғироқ қилмоқчи бўлсак, камида бир соатдан ортиқроқ вақт сарфлашга тўғри келади. Ушбу ҳақда ана шу АТС раҳбарларига бир неча марта мурожаат қилдик. Лекин улар «хўп-хўп»дан нарига ўтишмаяпти.

ҚУРИБ ҚОЛГАН ТЕРАКЛАР

С. МАРДИЕВ, Сирғали 7-мавзеси:

— Ўтган йил халқимиз одатига кўра, яхши ният билан республика миқёсида бир неча юз гектарга терак ўтқазилганди. Кўпдан орқада қолмайлик дебми, сирғалиликлар ҳам бу йил эрта баҳорда анча жойга бир неча минг туп терак экишди. Куни кеча ишга кетаётсам, ўша теракларнинг тенг ярми сувсизликдан қуриб қолган бўлса, кўкарганлари орасида эса... қўй-қўзилар ўтлаб юрибди. Сирғали ҳокимлиги терак учун сарфланган пулига ачинмасмикин? Агар пуллари шунчалик тўлиб-тошиб кетаётган бўлса, қурилиши тўрт-беш йилдан буён чўзилиб келаётган 51-АТСга сарфлашса бўлмайдими?

СОВУҚ СУВ — АНҚОНИНГ УРУҒИ

Г. СОДИҚОВА, Чилонзор тумани, 1-проезд, Яккабоғ, 11.

— Кўчамизда анчадан бери совуқ сув йўқ. Аҳволимиз қишин-ёзин ана шундай. Мурожаат қилмаган жойимиз қолмади...

БУНИ ҚАНДАЙ ТУШУНСА БЎЛАДИ?

Д. НУРОВ, Самарқанд вилояти:

— Хизмат сафари билан Тошкентга келган эдим. Яқинда йўлим метрога тушиб қолди. Бундан анча олдин метро кассасидан бешолти дона патта сотиб олган эдим. Бугун ўша патталар билан метрога тушай десам, назоратчи опа қўлимдан ушлаб, руҳсат бермади. Унинг айтишича, янги — қизил сиёҳ билан ёзилган патталар жорий қилинган эмиш. Ўшандан олишим керак экан. Буни қандай тушунса бўлади?

ШАКАРНИ ТАЛОНГАЯМ ОЛИБ БЎЛМАЯПТИ? ҚЎЛДА ЭСА—БЕМАЛОЛ...

— Алло, «сергак телефон»ми, —

— Ҳа.

— Аввало, юртбошимизга катта раҳмат. Телевизорга чиқиб гапирганларидан кейин, бозорларимиз арзон бўлиб, савдо-сотиқ ҳам анча изга тушиб қолди. Халқимизда қиш ғамини ёз егин, деган нақл бор. Биласиз, ҳозир пишиқчилик даври, мева-чевалардан мураббо қилайлик десак, шакар йўқ. Ҳатто талонга ҳам ололмаяпмиз. Лекин қизиқ жойи шундаки, уни қўлдан истаганча топишингиз мумкин экан. Бир қопи 1 миллион сўм-купонга чиқибди.

— Исм-фамилия ва манзилингизни айтинг...

Шу ерда телефон узилиб қолди. Кутдик. Бошқа қўнғироқ бўлмади.

ХУЛЛАС, КЎЧАМИЗНИ КОВЛАБ ТАШЛАШДИ

М. РАҲМАТОВ, Собир Раҳимов тумани:

— Биз истиқомат қиладиган кўчани ковлаб, канализация ўтказамиз, дейишганига ҳам анча-мунча бўлиб қолди. Бахтга қарши иш уйимизнинг олдига келиб тўхтаб қолди. Ўшандан бери ҳовлимизда сув йўқ. Қуриб на қуришади, сув бериб, на сув беришади.

СЎМ-КУПОНЛАРНИ ОЛИШМАЯПТИ

МУҲАММАДИЕВ, Қорақамиш, 1/3 даҳа:

— Газ сув сотаётган кишиларга бир, уч ёки беш сўм-купон берсак, негадир олишмаяпти. Шу тўғрими?

ДОРИХОНАЛАР БЎМ-БЎШ

И. САЛИМОВ, Жиззах шаҳри:

— Дори-дармонларни кўчада сотиш таъқиқлангандан кейин олибсотарлар қўрққанлариданми қўлидаги нарсаларини ҳам сотмай қўйишди. Дорихонада эса ҳеч вақо йўқ. Қайси куни дори оламан, деб шаҳардаги барча дорихоналарни айланиб чиқдим. Илгари бозордан бўлса ҳам олардик. Бошим қотиб қолди: энди нима қилайлик?

АВТОБУСНИ ИККИ СОАТЛАБ КУТАЯПМИЗ

О. НАБИЕВ, Қорақамиш даҳаси:

— Сўнгги пайтларда 85-автобусни баъзан икки-уч соатлаб кутиб қолишга тўғри келаяпти. Ишонмасаларинг келиб, кўриб кетишларинг мумкин.

ИШҚИЛИБ ВАҚТИНЧАЛИК БЎЛИБ ҚОЛМАСИН-ДА

К. БОБОЕВ, Шайхонтоҳур тумани:

— Ёшим 80 дан ошган. Тинглайсизларми ёки йўқми билмадим, чунки мен шикоят билан эмас, дил сўзларимни айтиш учун қўнғироқ қилаяпман. Газетангиз орқали Президентга каттадан-катта раҳмат айтиб қўйинглар, демоқчи эдим. У киши ҳам илоҳим биз кирган ёшга кирсинлар. Яқинда бўлиб ўтган Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилишда юртбошимиз халқнинг тили ва дилида тугиб юрган гапларни айтдилар. Ўшандан кейин бозор-ўчар, савдо-сотиқ анча изга тушиб қолди. Лекин бу вақтинчалик ҳодиса бўлиб қолмасин-да...

ТАКСИ МУАММОСИ

С. ТОҒАЕВ, Юнусобод тумани, 4-квартал:

— Мен давлат таксилари қолганми ёки йўқми шуни билмоқчи эдим. Чунки таксини тўхтатишинг билан «неча сўм берасиз?» деб туриб олишади. Илгари ҳар бир таксининг ўзини ҳисоб-китоб қиладиган махсус мосламаси бўларди: у қанча ишласа, ўшани бериб, ортиқча гап-сўзсиз тушиб кетаверардинг. Мен яқин орада бирорта таксичини ўша ҳисоб-китоб мосламасини ишлатганини кўрмадим. Ёки у бекор қилинганми?

Биз телефон орқали қандай гап-сўз бўлган бўлса, уни шундайлигича муштарийлар ҳукмига ҳавола қилаяпмиз. Мутасадди ташкилотлар бундан тўғри хулоса чиқаради, мавжуд камчилик ва нуқсонларни тан олиб, ўз вақтида тегишли чора ва тадбирлар кўришади, деган умиддамиз.

Биз ушбу мулоқотимизни бир ёки икки чиқиш билан якунламоқчи эмасмиз. У иншооллоҳ йил бўйи давом этади. Шунинг учун телефонларимизни яна эслатиб ўтамиз: 32-37-85, 33-07-48. Шанба ва якшанбадан ташқари соат 10.00 дан 17.00 гача қўнғироқ қилишингиз мумкин. Исм-фамилия ва манзилгоҳингизни айтишни унутманг.

Исмат ХУДОЁР,
«Халқ сўзи» мухбири.

• «Халқ сўзи»нинг қўшма рейди

ТОШКЕНТ

ДОРИФУРУШЛАР

«ОТАНГ бозор, онанг бозор» дейдилар. Бу ерда ҳамма нарса сотилади, сотиб олинади. Баъзан тўғри, баъзан қинғир йўл билан. Мана энди инсон саломатлигининг гарови бўлмиш дори-дармонлар ҳам бозорга суқилиб кирди. Ҳозир ҳамма бозорларда бўлганидек, Олой бозорида ҳам «дори-дармонлар ёймаси» мавжудлиги ҳаммага маълум. Дорихоналарга зир югуриб, муроди ҳосил бўлмагач, шу ердаги қўлбола дорифурушлардан нажот истаб келаётган хожандмандлар оз эмас. Нима учун давлат дорихоналарига келаётган дори-дармонлар яшин тезлигида ғойиб бўляпти-ю, ёйма бозорларда ажалнинг давосидан бўлак истаган дорини топиш мумкин? Муолажа учун зарур дориларнинг етишмаслиги баҳонасида баъзи беморларнинг шифохонага ётолмаслиги оддий ҳол бўлиб қолди. Бунинг сабабини қаердан, қандай қилиб ахтарсин бечора хасталар?

«Чумчуқ сўйса ҳам қассоб сўйсин», деганларидек юқоридаги жумбоқлар ечимини мутасаддиларга ҳавола этиб, ёймадаги дорифурушлар билан «танишиш»га мажбур бўлдик. Хўш, дори-дармонларни ноқонуний йўл билан сотишни касб қилиб олганлар асосан қайси тоифа одамлар? Уларнинг бирортаси доришунослик кўчасидан ҳеч ўтганми ўзи? Сотаётган дориларининг сифатини, хавфсизлигини кафолатлай оладиларми? Ахир ёймадан олинган дорини қўллаб, шифохонага тушиб қолиш ва ҳатто ҳаётдан бевақт кўз юмиш ҳоллари ҳам учраяпти-ку! **Чунончи, бозордаги дорифуруш ташлаб қочган «Гемодез» лабораторияда текшириб кўрилганда ўта хавфли аралашмали портловчи суюқлик бўлиб чиқди. Холбуки, у махсус шиша идишчага худди завод (дорихона)дагидек, жойланган бўлиб, ёрлиқлари ҳам бинойидек эди.**

ЖИНОЯТ ВА...

ДОРИФУРУШЛАР тонг саҳарданоқ бозорда ҳозиру нозирлар. Чунки уларнинг «иш вақти» соат билан эмас, сўм билан ўлчанади. «Беморларнинг ғамини еб юрган» бундай кимсаларнинг ёши, жинси, билими ёки касбига қараб тоифаларга ажратиш мумкин эмас. Бугун мурти ҳали сабза урмаган ўсмирлару ёш қизлар, башанг эркаклару аёллар, ҳатто мункиллаган чоллару кампирлар ёймада дори сотишаяпти. Бундан хийла бурун улар сунъий пайдо бўлган «ўз расталари»да турли хил дориларни ёйиб қўйишиб, бемалол сотаверишади. Энди эса бу ердаги «савдо тизими» анча такомиллашган. Ҳозир дорининг ўзини кўрмайсиз. Эски ёйма ўрнида — тўп-тўп «сотувчи». Баъзиларининг қўлида дориларнинг номи ёзилган рўйҳатча —бирор хавф туғилса, кафт орасига бекитишга осон. Бировлари эса гўё ўзига ўзи гапираётгандек, алланималарни пичирлаб, у ёқдан бу ёққа юриб туради.

Ҳа, кейинги пайтларда улар анча эҳтиёткор бўлиб қолишган. Чунки солиқ инспекцияси ходимлари бозорда фаол иш олиб боришяпти. Дорифурушнинг қонунни бузаётганини эса айнан савдо устида қўлга тушириб исботлаш мумкин. Шу боис ўзимиз «харидор» образига киришимизга тўғри келди. Дорифурушларга тақлид қилиб: «Антибиотиклар ёки таблеткали эуфиллин керак», дея пичирлаб, тўдани оралай бошладик. Аммо нўноқ «харидор» эканмиз шекилли, ҳадеганда «сотувчи» топилавермади.

— Улар бизни яхши таниб олишган, — деди Юнусобод тумани солиқ инспекцияси ходими Б. Қиличев.— Аммо бири бўлмаса бири қармоққа барибир илинади.

Шундай бўлди ҳам.

— Сизларга антибиотик керакми? — дея сўради бир аёл. — Мана «Бицилин-5», жуда ўткиридан.

— Неча сўм?

— Бир шишаси 30 минг сўм-купон.

— Бештасини беринг, — дедик-да, пулини узатдик. Худди шу пайт орқамиздан товуш эшитилди:

— Солиқ инспекциясиданмиз, биз билан юринг.

Аммо аёл уларга бўйсунишни истамасди. Шунда қаршилик кўрсатганлик учун алоҳида жавобгарлик борлигини эслатишга тўғри келди.

...ЖАЗО

— ДОРИ-ДАРМОННИ нима учун ноқонуний сотаётганингиз, уларни қаердан олганингиз ҳақида тушунтириш хати ёзинг,—дейишди инспекция ходимлари. Бошига кенг гардишли панама кийиб олган аёл (афтидан чилланинг жазирамасида кун бўйи дори сотишнинг ҳаддини олган кўринади) исм-шарифи, турар-жойи ва дориларни қаердан, нима мақсадда олганлигини ёзиб берди. Аммо инспекция ходимлари орадан ўн дақиқа ўтмаёқ бу ёзувларнинг (ҳатто, исм-шарифи ҳам) ёлғон эканлигини аниқладилар. Вазият ўзи ўйлаганидан жиддийроқ эканлигини тушунган аёл солиқчилар кўнглини овлаб, раҳм-шафқат уйғотиш мақсадида ялинишга тушди:

— Пенсия пулим оз, рўзғор тебратишга қийналиб кетдим, бироз ёрдам бўлармикин деб... Умримда биринчи марта шу аҳволга тушишим, қайта бу номаъқулчиликни қилмайман...

Ростини айтсак, аёлнинг бу аҳволи қалбимизнинг бир четида бироз бўлса ҳам ачиниш ҳиссини уйғотди. Аммо на чора, қонун олдида ҳамма баробар. Қолаверса, аёл ўзини бечора қилиб кўрсатарди-ю, бироқ синчков солиқчиларни турли найранглар билан чалғитишга уринарди.

— Сумкангиздаги нарсаларни стол устига олиб қўйинг-чи,— дея талаб қилинди А. Беспаловадан (унинг асл исм-шарифи шундай экан).

«Сотувчи» спортчиларникига ўхшаш кенг сумкадан бирталай дори-дармонларни чиқарди. Аммо инспекция ходимлари ундан сумканинг икки томонидаги бир қарашда кўзга ташланмайдиган «чўнтакча»ларни ҳам очишни талаб этишганда, тараддудланиб қолди, қўллари қалтирай бошлади. «Бицилин», «клофелин», «эуфилин», «прогестерон», «кирогенал»... Рўйхатни яна давом эттириш мумкин. Лекин нима наф, Бундай ноёб дориларни ўзимизнинг дорихоналардан кундузи чироқ ёқиб излаб тополмайсиз!

Хўш, бу дорифуруш қилмиши учун қандай жазо олди?

Энг кам иш ҳақининг икки ҳиссаси миқдорида (яъни 140 минг сўм-купон) жарима солинди ва дорилари давлат ҳисобига мусодара қилинди. Қайта қўлга тушса устидан жиноий иш қўзғатилар экан.

«ГАСТРОЛГА» КЕЛГАН «СОТУВЧИЛАР»

БИРГИНА дорифуруш аёлнинг қилмишларини эзмаланиб таърифлашимизнинг боиси шуки, ёймадаги «сотувчи»ларнинг деярли ҳаммаси шундай. Ундан баттаринлари ҳам учрайди, албатта.

А. Беспалова хонадан чиқишга улгурмай, А. Мўминжоновни олиб киришди. Қўлида бир ғаладон дори, ҳаммаси хорижники. Унинг айтишича, аллақандай «таниши» шу дориларга бирпас қараб туринг, деб кетган пайтда милиция ходимлари ушлаб олиб келишган эмиш. Аммо ўша «таниши»ни топиб келишганда у «бу дорилар меники эмас» деб тилхат ёзиб бериб кетди.

А. Мўминжоновнинг шахсини аниқлаш учун анчагина вақт кетди. Маълум бўлишича, Тошкентда яшамас экан, пойтахтда нима иш билан машғуллиги ҳам номаълум. Афсуски, «лидаза», «лидокаин», «мушитонг», «либракс», «аллахол» каби ноёб ва илгари ошиб-тошиб ётадиган, ҳозир эса танқислик тамғаси босилган йод билан лейкопластиремнинг қаердан олганлиги ҳам «сир»лигича қолди. Хуллас, А. Мўминжонов масаласига ойдинлик киритиш милиция ихтиёрига топширилди.

Юқорида айтганимиздек, дорифурушлар орасида чол-кампирлар ҳам йўқ эмас. Уларни гапга тутсангиз: «э-э, болам, қарилик дардмандлик экан. Бу дориларни ўзим учун олгандим, бир иккитаси ортиб қолди, балки зориққанлар бордир, деб сотмоқчи бўлгандим» дейишади. Бўлса бордир. Аммо такрор айтамизки, қонун ҳамма учун баробар.

Шундай деймиз-у, яна...

Дорифурушлар орасида ўсмирларнинг «иши» енгил экан. Мабодо инспекция ходимлари ушламоқчи бўлишса, дориларни ташлаб, қочиб қолишади. Одам тўла бозорда ким ҳам уларга қувлаб етарди, дейсиз. Рейд давомида ҳам бир неча марта шундай бўлди.

ҚАЁҚҚА ҒОЙИБ БЎЛАЯПТИ?

АГАР мусодара қилинаётган дорилар ҳақида гапирадиган бўлсак, Юнусобод тумани солиқ бошқармаси бошлиғи Р. Муҳиддиновнинг таъкидлашича, ҳаммаси рўйхати билан туман соғлиқни сақлаш бўлимига топширилади, кейин у ердан даволаш муассасаларига тарқатилади. Бу муаммони кенгроқ кўламда кўриб чиқадиган бўлсак, хулоса ўз-ўзидан маълум.

Биз турли хорижий мамлакатлардан келаётган инсонпарварлик ёрдамлари, чет эл дориларини харид қилиш учун давлат томонидан анчагина маблағ, кўп ҳолларда валюта ажратилаётгани ҳақида эшитамиз, ўқиймиз. Табиийки, бу дори-дармонларнинг ҳаммаси аввал жумҳурият шифохоналарига ва даволаш муассасаларига келиб тушиши, ортиб қолгани эса дорихоналарга юборилиши керак. Лекин беморлар шифохоналарга даволаниш учун ўз дорилари билан ётаётган эканлар, у дори-дармонлар қаёққа ғойиб бўлаяпти? Ахир улар дорихона ёки шифохоналарда эриб, буғланиб кетмаётгандир. Халқ орасидаги ҳар хил тахминларнинг сабаби шу эмасми? Дарвоқе, халқ муолажа соҳасидаги бундай сурбетлик, суллоҳлик, андишасизликлардан чарчади. Бунинг устига пахта ватани бўлмиш Ўзбекистонда тиббий момиқ билан дока ҳам тақчил моллар қаторига ўтиб кетганлигига нима дейсиз?

Хуллас, шундай бўлаяптики, дори-дармонларни ноқонуний сотиш авж олиб, бу обдон тартибга солинган тизим (занжир)да ҳар ким ўзининг «қора иши»ни қойилмақом қилиб бажаряпти.

ПОСБОНЛАР НЕГА ЛОҚАЙД?

БУ САВОЛ ўз-ўзидан туғилди. Биз дорифурушлар тўпланган жой атрофида ҳам, унинг ичида ҳам милиция кийимидаги кишиларни учратдик. Аммо, юмшоқроқ қилиб айтганда, улар кўпда фаол эмаслар, «сотувчи»ларни аниқлашга у қадар интилмаяптилар. Ахир уларнинг бу ерда одамлар нима учун тўпланишганини билмасликлари мумкин эмас-ку? Тўғри, баъзан улар тўпланганларни ҳайдаган бўладилар.

Шунинг учун бўлса керак, «сотув»чилар милиция ходимларидан ҳайиқишмаётгани шундоққина сезилиб турибди. Нега шундай? Ваҳолангки, дори-дармонларни ноқонуний сотишнинг йўлига ғов солиш айнан милициянинг вазифаси-ку. Агар улар шундай қилишганда солиқ инспекциясининг ишнинг бир қисмини бозорга кўчиришига ҳожат қолмасди. Нафсиламбирини айтганда, милициянинг дорифурушларга нисбатан бепарво муносабати бизни сергаклантирди.

ХОТИМА

БОЗОРДА солиқ инспекцияси ишлаб турар экан дори бизнесининг ҳоли танг бўлиши аниқ. Аммо солиқчиларнинг асосий ишлари шундай ҳам бошларидан ошиб ётибди. Хўш, улар бозорни тарк этишгач, буёғи нима бўлади? Чайқовдан яроқли дори сотиб олишимизни ким кафолатлай олади? Ахир дорифурушларнинг бирортасида ҳам сифат сертификати йўқ-ку? Айрим ноёб, масалан томирга юбориладиган ўта нозик дорилар қоронғу жойда сақланиши керак, чунки қуёш нури уларни зумда яроқсиз қилиб қўяди. Уларни очиқ «ёймаларда» сотиб бўладими ахир?!

Хуллас, бу муаммолар ечимини топгунча, ҳаммамиз хушёр бўлишимизга тўғри келади. Зеро, ҳаёт учун зарур дори-дармонларнинг олди-сотди буюмига айланиб қолиши, ҳар холда хатарли ишдир.

М. САФАРОВ,
шахсий пенсионер.

О. ВАИВИЧЕНСКАЯ-ХАБЕНКО,
«Народное слово» мухбири.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СИРДАРЁ

Сирдарё вилоят ҳокимининг май ойида қабул қилган қарорига кўра, Мирзачўл шаҳар ва қишлоқларида аҳолига савдо ва бошқа хизмат кўрсатиш шаҳобчаларидаги тартиббузарлик ва суистеъмолликларга қарши кураш сезиларли даражада кучайди.

Айниқса, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилишда савдодаги, жумладан бозорлардаги қонунбузарликлар тўғрисида билдирган танқидларидан сўнг бу ўта муҳим вазифага янада катта эътибор билан киришилди. Вилоят молия бошқармаси ҳамда мутасадди идораларнинг биргаликдаги текширишларидан бирида дори-дармон билан чайқовчилик қилаётган ўнлаб олибсотарларнинг пайи қирқилди. Текширувчиларнинг вилоят прокуратурасига тақдим этган маълумотномасига кўра, ўтган ойнинг ўнинчи куни Гулистон марказий бозорида дори-дармон «корчалон»ларидан бири — Вариана Николаевна Цой ноқонуний савдо қилаётганда ушланди. Дорифурушнинг пештахтасида оз эмас, 30 хил дори-дармон бор эди. Уларни бозор нархида пулга чаққанда 1 миллион 575 минг сўм бўлар экан. Дорифуруш биргина «Канамицин сульфат»нинг 5 қутисини 200 минг сўм-купонга, шунча «Реопирин»ни 250 мингга сотишни мўлжаллаганини яширмади. Қизиғи шундаки, дори-дармонлар орасида дорихона белгиси босилган қутилар ҳам топилди. Жумладан, «Верапамина гидрохлорид» қутисида шаҳардаги 1-дорихонанинг тамғаси борлиги кишини таажжублантирмай қолмайди.

Яна бир дорифуруш Сайёра Шарипованинг растаси ҳам унчалик «камбағал» эмас: унда оддий бинтдан тортиб танқис дори-дармонларгача топилади. Малҳамларнинг умумий қиймати 573 минг сўм-купонлик деб қайд қилинди. Учинчи дори чайқовчисининг эса шахси аниқланмай қолди. Сири очилишидан қўрққан дорифуруш пештахтасида 4 хил дори-дармон қолдириб «қуённинг расмини чизди». Гулнора Шарипова деган аёл ҳам далолатнома ёзиш чоғида текширувчиларни чалғитиб қочиб қолди. Унинг ҳеч қандай ҳужжатсиз 34 хил дори-дармони шаҳар давлат солиқ инспекцияси ихтиёрига топширилди.

Сир эмас, ҳозирги шароитда оғирнинг остида, енгилнинг устида юриб, ўз манфаати йўлида инсоф ва иймондан кечиб, бирни мингга пуллашга уринаётганлар тез-тез учраб турибди. Аммо чайқовчиликнинг, айниқса, дорифурушликнинг авж олиши халқни қийнаб қўйиши, ташвишлантириши турган гап. Чунки бирор оддий ёки ноёб малҳам инсон тақдирини ҳал қилади. Оддий маош ҳисобига яшаётган одамларнинг нархи «чақадиган» дори-дармонларни харид қилишларига эса ҳар доим ҳам кафолат йўқ. Боз устига касалхоналардаги аҳвол ҳам кўнгилдагидек эмас. Шу боис дорифурушлик иллатини илдиз отмаёқ йўқотиш бугунги куннинг муҳим вазифаси бўлмоғи даркор.

А. ШЕРНАЗАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Т. ХУДОЙБЕРДИЕВ,
вилоят прокуратураси умумий назорат бўлими прокурори.

ХИРМОН ТЎЛИБ ТЎКИЛДИ ДОН...

(Давоми. Боши 1-бетда).

Пешқадам ғаллакорлар вилоятда биринчи бўлиб дон тайёрлаш планини уддалашди. Ун ишлаб чиқариш корхонасига 330 тоннадан ортиқ сифатли пишиқ дон жўнатилди. Бу ҳали дастлабки довон, холос. Ҳозиргача хўжалик омборларига жойланган ғалла 1200 тоннадан ортиб кетди. Шу билан бирга ғалладан бўшаган майдонларга пешма-пеш такрорий экинлар экиляпти. 150 гектар майдонга маккажўхори уруғи қадалди. Мутахассислар «қаҳрабо дон» ҳар йилгидан бир ой аввал экилганлигини ҳисобга олиб, кузда кўк озуқа билан бирга маккажўхори дони йиғиштириб олиш учун ҳам тўла асос яратилганлигини таъкидлашмоқда.

Ҳашарчилар қўшни «Ҳақиқат» жамоа хўжалиги далаларида ҳам ғалла ўришяпти. Бу ерда «Қизилқия», «Аравон», «Анор» хўжаликларидан келган ўрим агрегатларини учратиш мумкин. Ҳа, қирғизистонликлар қуваликларга ҳавас қилиб машҳур «Анор» совхозига ёндош ўзларининг «Анор» ихтисослашган хўжаликларини барпо этишган. Бугун ана шу хўжаликдан келган комбайнчилар қалинпўстинликларга баҳоли қудрат ёрдам беришяпти.

Қирғизистонликлар ёрдамга келмаса қуваликларнинг анча шошиб қолишлари ҳеч гап эмас. Мана, ўзингиз эътибор беринг. «Ҳақиқат» жамоа хўжалигида 1989 йилда борйўғи 45 гектар майдонга бошоқли дон экилган эди. Бу йил эса ғаллазорлар 190 гектарга етди. Ҳали айтганимиздай хўжаликлар ўртасида яқин қўшничилик алоқалари яхши йўлга қўйилган. Жумладан, шу йил баҳорда хўжаликнинг Шерали Нўъмонов, Файзулло Масобиров, Эркинжон Ғофуров каби механизаторлари қирғизистонликларга ўт-ўланларни йиғиштириб олишда ёрдам беришган эди. Энди эса қирғизистонлик Йигитали Алимбетов, Олмос Печалов, Қўчқор Абдуллаев, Нурали Қипчоқов, Тўрабек Аҳмедовларнинг беминнат ёрдамлари туфайли хўжаликда ўрим-йиғим ўтган йилгига нисбатан 15—20 кун эрта бошланди.

Бундан ташқари хўжаликда баъзи майдонларни қўл билан ўриб олишга ҳам алоҳида эътибор беріляпти. Ҳозир далаларда 200 дан ортиқ ўроқчи эрта тонгдан оқшом тушгунча ишлаяпти. Уларнинг ҳар бири кунига 5—6 сотих майдондаги ҳосилни саранжомлаб беряпти. Ўроқчиларнинг моддий манфаатдорлиги таъминланган. Ҳар сотих майдонга 2 минг сўм купондан пул, ҳосилнинг 10 фоизи миқдорида эса ғалла беріляпти. Бошқача қилиб айтганда, ўроқчилар мўмай пул билан бирга ҳар куни 5—6 килограммдан ғалла ҳам олишмоқда.

Айни кунларда Фарғона вилояти ғаллазорларида Қирғизистон республикасининг Ўш ва Жалолобод вилоятларидан ёрдамга келган 120 дан ортиқ, тожикистонликларнинг эса 25 та комбайнлари ишламоқда.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

Кеча вилоят ғаллакорларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Президентининг табрик хати ўқиб эшиттирилди. Йиғинда деҳқонлар режага қўшимча яна 30 минг тонна ғалла етказиб беришга аҳд қилишди. Шунингдек, Фарғонадан Жиззах вилоятига ўрим-теримда ёрдамлашиш учун 50 та комбайн (механизаторлари билан) юбориладиган бўлди.

• *Муштарий танқид қилади*

ЖЎМ-ЖЎМДА НИМА ГАПЛАР?

Бахмал чиндан ҳам жумҳуриятимиздаги энг сўлим ва энг гўзал масканларидан бири ҳисобланади. Бу гапда мантиқан асос бор.

Ҳақиқатдан ҳам, табиат гўзалликлар ва саҳоват бобидаги ўз санъатини жуда моҳирлик билан Бахмал туманининг Жўм-жўм тоғида намоён этган. Унинг уч тарафини оппоқ қордан тож кийган баланд тоғлар қуршаб турибди. Бу тоғларда уларнинг фахри, ифтихори, орзу-умидлари, меҳру муҳаббатлари мужассам этилган. Тоғлар бағридан 90—100 саржин баландликдан сапчиб тушаётган зумрад булоқ сувлари билан пастликда майин шабада ҳам эсмоқда. Баланд тоғлар бағрида ям-яшил арчазорлар, тераксорлар, ёнғоқзорлар, поёни йўқ далаларда ўсаётган шифобахш ўт-ўланлар, бодраб гуллаётган мевали дарахтлар, қайнаб оқаётган сон-саноқсиз булоқлар, довдарахтлар шохида галма-галига сайраётган қушлар кишини ҳайратга солади. Бу муқаддас тупроқдаги ҳар бир гўшанинг қишлоғу тоғларнинг ҳали битиб улгурмаган тарихи бор, ҳали қалбларга оқиб кирмаган куй-қўшиқлари, дарду аламлари бор. Ҳали рассомнинг бўёқлари лол қоладиган бетакрор манзаралар ўз кашфиётини кутиб ётибди. Ҳали шоирни сайратадиган дилбар масканлар ўз шеърий мисраларини, ўлмас достонларини топгани йўқ...

Лекин... Самарқанд давлат университети биология факультетининг ўқитувчи талабалари Жўм-жўм қишлоқ аҳлининг қаршилигига, табиатни муҳофаза қилиш қонунларига зид равишда, қишлоқнинг энг юқорисидан, дарё ёқалаб ўз ётоқхоналарини қуриб олишган.

Ёзнинг бошланиши билан гуруҳ-гуруҳ талабалар, амалий тажриба ўтказиш мақсадида қишлоққа ташриф буюрадилар. Уларнинг ювиниши, овқатланиши, дам олиши бор... Улар аҳоли ичадиган ариқни чиқинди лаш-лушлар билан ифлослашяпти, пичанзорларнинг пайҳон қилинишига, дарахтлар шохларини синдирилишига сабабчи бўлишяпти.

Дам олиш кунлари талабалардан хабар олиш баҳонасида шаҳарлардан қатор-қатор машиналар келади. Улардан эса мусаффо дарё бўйида, булоқлар бошида, дарахтлар соясида синган шишалар, йиртиқ салафан халтачалар, қоғоз уюмларию консерва банкалари, омонат қурилган ўчоқларда қолган кул, мева-чева пўчоқлари, чекиб ташланган сигареталар, хуллас, уюм-уюм ахлатлар қолмоқда.

Тараққий этган мамлакатларда чекиб ташланган бир дона сигарет учун солинадиган жарима ўз вақтида тўланмаса, унинг ҳажми бир йилда битта енгил машина харид қиладиган нархга кўтарилиб кетар экан. Биз ҳам ўз Ватанимизни бошқалардан кам севмаймиз. Лекин табиатнинг покизалиги ва мусаффолиги учун ҳали жиддий курашаётганимиз йўқ.

Ҳар йили Жўм-жўм қишлоғидаги чиқиндилар баҳор селидан чиннидай тозаланиб қолади. Лекин ёз бошланиши билан шаҳарликлар, талабалар яна покланган соҳилларни булғата бошлайдилар...

Тангир САТТОРОВ,
фалсафа фанлари номзоди.

• *Абдулла Қодирий таваллудининг 100 йиллиги олдидан*

НАШРГА ТАЙЁРЛАШДА ЭСА... АЙТМАТОВ БЕВОСИТА КЎМАКЛАШДИ

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙНИНГ «ЎТГАН КУНЛАР» РОМАНИ ҚИРҒИЗ МУШТАРИЙЛАРИГА ҲАВОЛА ЭТИЛДИ.

Мазкур асар Қирғизистон Республикаси Жалолобод вилоят газетасининг бир неча сонларида қисқартириб босилди. Асарни таниқли таржимон Б. Абдукеримов ўгирди. Нашрга тайёрлаш эса Чингиз Айтматовнинг бевосита ёрдами туфайли амалга оширилди. Романнинг сўзбошисида шундай дейилган: «Буюк ёзувчи Абдулла Қодирийнинг (Жулқунбойнинг) туғилганига 100 йил тўлади. У 1925 йили «Ўтган кунлар» романини ёзиб, ўзбек романчилигига асос солди. Катта сўз устаси Абдулла Қодирийнинг маҳоратини фақат ўзбек ёзувчиларигина эмас, қардош халқлар ёзувчилари ҳам тан олиб, унинг тарихий романини зўр қизиқиш билан ўқишади. Таниқли қозоқ ёзувчиси Мухтор Авезов: «Ўзбек прозасининг юқори поғонасида Айний турар эди. 20-йилларда талантли прозаик Абдулла Қодирий намоён бўлди. Мен 28-йилдан бошлаб унинг асарларини ўзбек тилида ўқишга киришдим», — деб юқори баҳо берди.

Таржимон Б. Абдукеримов илгари Комил Яшиннинг «Ҳамза» романини қирғиз муштарийларига туҳфа қилган эди.

Тили, дили, маданияти ва маънавияти яқин бўлган Ўрта Осиё халқларининг бундай адабий ҳамкорлиги дўстлик ришталарининг янада мустаҳкамланишига, эзгу ишларга қаратилган саъй-ҳаракатлардир.

А. ХУДОЙҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• *Қонун кучи билан мансабини суиистеъмол қилишга қарши*

«ЎЗБЕККАБЕЛЬ» ЎМАРИБ КЕТДИ...

«Ўзбеккабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси ўтган йили республика фондидан деярли ўн икки минг тонна тақчил мис олди. Ҳозирги вақтда жуда қиммат турадиган рангли металл мамлакат этиёжи учун зарур давлат буюртмасини бажаришга ажратилган эди.

Олдиндан айтиб қўяқолайлик: мамлакат ҳеч нарса олмади ҳисоб. Давлат буюртмаси бажарилмади. Мис эса ғойиб бўлди. Фонддан ажратиладиган металлнинг озгина қисмигина юқорида айтилган мақсадга сарфланди. Давлатдан олинган миснинг кўп қисми — 9 минг тоннадан кўпроғи тайёр маҳсулот сифатида бевосита шартнома ва мавоза битимларига мувофиқ сотилди. Шунинг ярмидан кўпроғи республикадан ташқарига жўнатилди...

Бу ўтган ойда «Ўзбеккабель» ижарачи ишлаб чиқариш бирлашмаси молия-хўжалик фаолиятини ҳар томонлама текшириш натижасида тузилган қат-қат саҳифалардан иборат ҳужжатдан бир кўриниш холос.

Текширишда Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Прокуратура, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитаси ҳамда Давлат истиқболни белгилаш ва ҳисоб қўмитаси, республика Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги мутахассислари иштирок этишди. Улар корхонадаги ишларнинг аҳволини ҳар томонлама ва синчиклаб ўрганишди. Маълумки, Ўзбекистон иқтисодиётини ислоҳ қилишда, янги бозор муносабатларини ўрнатишда бу корхона ҳам муҳим ўрин тутади... Текшириш натижасида жиноий иш қўзғатилиб, бир неча мансабдор шахслар қамоққа олинди, мансабини суиистеъмол қилиш, порага учиш ҳоллари аниқланиши ва бошқа ғайриқонуний ҳатти-ҳаракатлар муносабати билан чуқур тергов ўтказилмоқда.

...Аввалига бу ерда ҳамма иш бир меъёрда ўтаётгандек эди. Республика саноат салоҳиятини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилган собиқ «Ўртаосиёкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг негизида янги тамойиллар ва талаблар асосида республикада белгиланган тартибга мувофиқ ўн учта ижарачи ва шунча кичик корхона, хорижий фирмалар билан тўртта қўшма корхона ва битта кооператив корхона тузилган эди. Тўғри, мулкчилик шакли тубдан ўзгармади, асосий фондлар ва мол-мулкнинг ана шу корхоналарга ижарага берилган қисмининг 86 фоизи давлат мулки бўлиб қолаверди. «Ўзбеккабель» ижарачи ишлаб чиқариш бирлашмаси мувофиқлаштириш вазифаларини ҳамда давлат буюртмаларини марказлаштирилган тартибда моддий-техникавий таъминлаш вазифасини ўз зиммасида сақлаб қолди.

Иқтисодий эҳтиёжларни ва воқеликни ҳисобга олганда давлат томонидан қўллаб-қувватлашдан манфаатдор бўлган кабелчилар шаклланаётган бозор иқтисодиёти шароитида фойда олиб самарали ишлаш учун ҳамма имкониятга эга бўлдилар: давлатнинг кабель маҳсулотларига эҳтиёжини қоплаш, халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва турли хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш, чет элга сотиш учун рақобатбардошли маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун ҳамма шарт-шароит мавжуд эди.

Бироқ, текширишдан маълум бўлишича, бу имкониятларни ҳар қандай ишда ўзининг ғаразли мақсадларини кўзлайдиган, нопок қўллари билан ҳамма нарсани ўмариб кетишга тайёр турган кишилар сезиб қолишди. Бу ерда ўралашиб қолган корчалонлар мамлакатимизда бозор эркинлиги, ишбилармонликни давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш яратган имкониятлардан ҳаддан ташқари «ижодий» фойдаланишди. «Ўзбеккабель» тузилмаларида фонддан ажратилган минглаб тонна миснигина эмас, пластик ҳимоя қопламаси бўлган ёки қопламасиз неча-неча километр узунликдаги мис ва алюмин симларни йўққа чиқаришни ўрганиб олишган. Бу ерда миллионлаб пуллар — сўм-купонлар, рубллар, долларлар ғойиб бўлиб кетди...

Мактаб физика дарслигидан маълумки, табиатда ҳеч нарса йўқ бўлмайди ва қайтадан вужудга келмайди. Бир нарса қанча камайса иккинчиси шунча кўпаяди. Республика, унинг меҳнаткаш одамлари деҳқондан ва ўша кабелчидан тортиб, давлат бошлиғигача баъзан энг зарур нарсалардан ҳам воз кечиб, деярли ҳар бир михни ҳисобга олиб, кучини ва саломатлигини аямай тер тўкиб меҳнат қилган, оғир тангликдан чиқиш йўлларини излаган бир па;тда бу ердаги олғирлар «Волга» ва «Жигули», телевизор ва кир ювиш машиналари, чет элдан келтирилган колбасаларни мавоза битимлари ва шартномавий маҳсулот етказиб бериш йўли билан сотиб олишди. Чўнтакларини валюта билан тўлдириб, кўпинча иш манфаатлари билан боғлиқ бўлмаган чет эл сафарларига чиқишди.

Биз мазкур бирлашмада ишлаётганларнинг ҳаммасини олғирлар қаторига киритмоқчи эмасмиз. «Ўзбеккабель»ни ёппасига таъмагирлар уясига айланган демоқчи эмасмиз. Бу ерда аниқ мансабдор кишилар қамоққа олинди. Аниқланган фактлар ва мазкур кишиларнинг бевосита ғайриқонуний ҳаракатлари юзасидан айбнома қўйилди. Терговчилар ишига беихтиёр халақит бермаслик ва айрим кишиларни уларни қизиқтираётган ахборотлар билан таъминламаслик учун ҳозирча қамоққа олинганларнинг номини айтмаймиз.

Аммо тергов ҳамма нарсани аниқлагандан сўнг уларнинг номини айтамиз. Халқ ўз қаҳрамонларини ҳам, халқ мулкига чанг солиб, уни шамолга совураётганларни ҳам билиши керак.

Б. АЛИМОВ.
(ЎзА).

Мухбиримиз бонг уради

ШАҲАРЛАРАРО АВТОБУС ҚАТНОВИДА ҚАЧОН ТАРТИБ БЎЛАДИ?

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ҲИССАДОРЛИК КОРПОРАЦИЯСИ БОШҚАРУВИ РАИСИ ЛЕРИК АҲМЕТОВ ДИҚҚАТИГА

ҚУҚОН ҚОЛИБ... ЧИМКЕНТГА КЕТСАММИКАН?

«Тошкент» шоҳбекатидан мамлакатимизнинг барча вилоятларига, шунингдек, қўшни республикалар — Қирғизистон, Тожикистон, Қозоғистон ҳудудларига ҳам доимий равишда автобуслар қатнайди. Бинобарин, ушбу даргоҳни пойтахтимизнинг энг асосий дарвозаларидан бири дейиш мумкин.

Албатта, ҳар ким бирор ташвиш билан йўлга чиқади. Тезроқ паттани олиб, «манзилга эсон-омон етиб борсам», деб ўйлайди. Бироқ... биз «Тошкент» шоҳбекати биноси ичкарисига кирибоқ, нохуш манзаранинг устидан чиқдик. Қўқон, Андижон, Фарғона, Конибодом каби йўналишларга автобуслар камлиги сабабли ўнлаб йўловчилар диққат бўлиб ўтиришарди. Куннинг иссиғида машинани соатлаб кутаётган кексалару, болаларни бир кўз олдингизга келтиринг-а...

— Эрталабдан буён Андижонга кетолмаяпмиз, — дейди ўзини Мирзаева Зийнат деб таништирган опахон.

— Биз анчадан бери Фарғона автобусини кутаяпмиз, — суҳбатга қўшилади Ўктамхон Маҳмудова.

Йўловчи Нилуфар Мардиева эса йиғлагудек бўлиб бутун дардини тўкиб солди:

— Икки кундирки, Қўқонга боришнинг иложини тополмай, шу ерда овораю сарсонман.

Нега шундай бўлаяпти? Шоҳбекат ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи Марат Собитовнинг изоҳ беришича, бу ҳол айрим пайтларда автобусларнинг тўсатдан бузилиши оқибатида рўй бераётган экан. Тўғри, маъмурият тезликда тегишли йўналишларга бошқа автобус қўйиш чораларини кўрмоқда. Ва паттаси бор йўловчилар биринчи галда манзилга жўнатилаётир. Лекин улар режадаги автобусга ишониб, йўловчиларга патта сотишади. Машинадан эса дарак бўлмайди.

— Автокорхоналарнинг раҳбарлари кўпинча икки томонлама тузилган шартноманинг асосий бандларини бажаришмаяпти, — деди шоҳбекат бош муҳандиси Шароф Юнусов. — Бошқача айтганда ана шу ҳужжатга биноан улар келишилган миқдорда автобус юборишлари керак. Бироқ автокорхонадагилар эҳтиёт қисмлар, ёнилғи-мойлаш материаллари тақчиллигини баҳона қилиб, кам машина бермоқдалар. Натижада, ҳатто патта олган йўловчилар ҳам уззукун маҳтал бўлиб қолишмоқда. Бизнингча, Тошкент вилояти йўловчилар ташиш концерни, қолаверса, Ўзбекистон Республикаси Автомобиль транспорти ҳиссадорлик корпорацияси мутасаддилари бу муаммони ҳал этиш юзасидан тезроқ амалий чоралар кўрсалар, нур устига аъло нур бўларди.

...Шоҳбекатда автобуслар талайгина. Уларнинг аксарияти Еттисой, Чимкент ва Алмати йўналишларига қатнайди. Улардан бир-иккитасини бошқа йўналишларга, дейлик, Қўқонга буриб юбориш мумкин эмаслигини, албатта, йўловчилар ҳам билишади. Аммо улардан бири:

— Қўқон қолиб, ҳайё-ҳу деб Чимкентга кетворсаммикан! — дейди. Бунга ҳеч ким ажабланмади...

9316 ТАСИ ЙЎЛГА ЧИҚМАДИ

Автобусларнинг камлиги боис кассаларда ҳам одам сийрак эди. Биз паттафурушларга дуч келармиканмиз, деган мақсадда икки кун шоҳбекатни кузатдик. Уларнинг «сояси» ҳам кўринмагач, ҳайдовчиларни суҳбатга тортдик.

— Икки кишини Самарқандгача олиб кетоласизми? Рози қиламиз...

— Патталарингиз бўлса, марҳамат, — дейди ҳайдовчи Рустам Икромов. — Ҳозир текширувчилар кўп, бунинг устига ғилдиракларнинг мазаси йўқ...

Бошқалари ҳам шу қабилда гапириб, «тутқич бермайди». Лекин шоҳбекат раҳбарларининг таъкидлашича, ҳайдовчилар бу ердан уч юз-тўрт юз метр узоқда кутиб турган йўловчиларнинг ҳожатини чиқармоқда. Демак, ҳар қайсиси бир амаллаб кунини кўраяпти, йўловчи ҳам манзилга етиб олаяпти. Агар йўлларда назорат кучайтирилса, учар шофёрлар «оч қорним, тинч қулоғим» қабилида иш тутиб, ортиқча одам олмай қўяди. Оқибатда йўловчига тағин жабр бўлади. Ва яна... масала автобуслар тақчиллигига бориб тақалади.

— Биз режа бўйича ҳар куни 179 та автобусни 86 йўналишга жўнатишимиз керак, — деди шоҳбекат раҳбари Алишер Каримов. — Амалда эса 124 та машина йўлга чиқаяпти. холос. Бу ҳол ходимларимиз ишини баттар оғирлаштирмоқда. Гап шундаки, биз мамлакатимиз ва қўшни республикалардаги 92 та автокорхона билан ҳамкорлик қиламиз. Афсуски, улар турли баҳоналарни рўкач қилиб, шартномани бажаришмаяпти.

— Шартномани бузган автокорхоналарга қандайдир жазо чоралари қўлланиладими?

— Албатта. Шу йилнинг дастлабки олти ойида «Тошкент» шоҳбекатидан 9316 та автобус йўлга чиқмади. Бунга айбдор бўлган автокорхоналарга 186 миллион 320 минг сўм-купон жарима солинди. Ўтган йили бу кўрсаткич 250 миллион сўм-купондан ошиб кетганди. Шунинг ўзиёқ қанча йўловчини манзилга жўната олмаганимизни, бинобарин, жамоамиз эса қанча даромадни бой берганини яққол кўрсатиб турибди.

— Тартибсиз автокорхоналарнинг аниқ номларини келтириш мумкинми?

— Марҳамат. **Еттисойдаги, Чимкентдаги 1-, Самарқанддаги 2531-, Бухородаги 2533- ва Қашқадарё вилоятидаги Косон автокорхоналари шулар жумласидандир. Агар ўтган 6 ой давомида Еттисой автокорхонасидан 1.186 та машина йўлга чиқмаган бўлса, Самарқанддаги 2531-корхонада 384 марта, Бухородаги 2533-автокорхонада эса 199 марта қоида бузилди. Бундан ташқари, Тошкент вилоят шаҳарлараро йўловчилар ташиш автокорхонаси ана шу муддат мобайнида шартномага 160 марта риоя қилмаганлиги учун 3 миллион 200 минг сўм-купон жарима тўлашга мажбур бўлди.** Бироқ очиқ айтиш керак, жарима «усули» автобуслар қатновининг ўнгланишига ёрдам бермаяпти. Демак, автокорхоналарнинг раҳбарларига янада қаттиқроқ жазо чораларини қўллаш зарур.

НИМА, ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАРНИ ЧЎПОНЛАР КЕЛТИРИБ БЕРСИНМИ?

Шартнома шартларига риоя қилмаётган жамоалардан бири, юқорида айтганимиздек, Тошкент вилоят шаҳарлараро йўловчилар ташиш автокорхонасидир. Унинг директори Зиёдулла Маҳмудовнинг таъкидлашича, мавжуд қийинчиликларга қарамай, ўтган йили автокорхона 1 миллиард сўм-купон фойда олган. Айни кунларда эса у вилоятдаги 15 та турдош корхона ўртасида пешқадамлик қилмоқда.

— Афсуски, эҳтиёт қисмларнинг камлиги, ёнилғи-мойлаш материалларининг етишмаслиги оқибатида ўтган беш ой мобайнида белгиланган режалар уддаланмади, — тан олди у. — Аниқроғи, 657 иш куни бажарилмади. Қолаверса, биздаги мавжуд автобусларнинг 80 фоизини темир-терсакка топшириб юборсак ҳам бўлаверади. «Икарус»ларнинг аксариятини 15 йил аввал харид қилганмиз. Бир машинага 224 мингта эҳтиёт қисм керак. Бирини топсак, иккинчисини тополмаяпмиз.

Хуллас, баҳона кўп, эҳтиёт қисм эса — йўқ. Лекин бир нарсани унутмаслик керак: йўловчилар автобусларга муштоқ. Энди эҳтиёт қисм масаласига келсак, уни далада меҳнат қилаётган деҳқон ёки қирда сурув боқаётган чўпон келтириб бермайди. Ҳар ким ўз вазифасига масъулият билан ёндашгани маъқул. Бу гап, айниқса, Ўзбекистон Республикаси Автомобиль транспорти ҳиссадорлик корпорацияси мутасаддиларига тегишлидир.

Тоҳир ДОЛИЕВ,
ўз мухбиримиз.

Қадрият

ОИЛАГА БАҒИШЛАНДИ

Тошкент шаҳрининг Яккасарой тумани ҳудудидаги Абдулла Авлоний маҳалласида «Ўзбек оиласи ва миллий қадриятлар» мавзуида кеча бўлиб ўтди. Унда маҳалла оқсоқоли Турғун Бекмуҳамедов, уруш фахрийси З. Қодиров, шунингдек қатор таниқли олимлар ўзбек оиласининг тарихи, Шарқда оилаларнинг турлари, бола тарбиясида оиланинг тутган ўрни мавзуида суҳбатлар ўтказдилар.

Тарихчи Т. Файзиевнинг Темурийлар давридаги оила ва унинг хусусиятлари тўғрисидаги маърузаси йиғилганларда катта таассурот уйғотди. Шарқшунос олим Н. Жабборовнинг Маҳдуми Аъзамнинг «Рисолаи асрори никоҳ» (никоҳ сирлари) асари юзасидан берган маълумоти кўпчилик учун янгилик бўлди.

А. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЭЪЛОНЛАР

«КАС-ЯР» қўшма корхонаси шуни маълум қиладики, у 1994 йил 27 июлдан эътиборан Ўзбекистон Республикаси молия вазирлиги томонидан 1139-реестр рақами остида қайд қилинди ва у Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ўзбек ва хорижий юридик шахс ва фуқаролари томонидан тузиладиган қўшма корхоналарнинг Давлат Реестрида қайд этилган.

Корхона Ўзбекистон қонунларига кўра юридик шахс ҳисобланади ва ўз фаолиятини таъсис ҳужжатлари асосида амалга оширади.

Қўшма корхонанинг манзили: Ўзбекистон Республикаси, 717220, Наманган вилояти Косонсой шаҳри, Зохидов кўчаси, 26.

КУТИЛГАНИДАН ЗИЁДА БЎЛДИ

Денов туманидаги уруғчилик ва сабзавотчиликка ихтисослашган «Тожикистон» жамоа хўжалиги аъзолари 210 гектар майдонга Голландиядан келтирилган уруғлик картошка эккан эди. У Сурхондарё тупроғини суйди. Сидқидилдан қилинган меҳнат самарали бўлди: ҳар гектардан 300 центнердан ҳосил олинмоқда.

ЎзА мухбири.

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов тумани ҳокимияти томонидан 1994 йил «Жавҳар» хусусий фирмасига берилган юмалоқ муҳр йўқолганлиги туфайли эътибордан соқит қилинсин.

Тошкент ҳисоб-мухосиблик техникуми маъмурияти ва жамоаси мазкур техникумнинг ўқитувчиси Ботир Амановга волидаи муҳтарамаси

Ҳайрия ая УМАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этадилар.

Ўзбекистон Давлат телерадио компанияси хорижий мамлакатларга эшиттиришлар республика радиоси жамоаси муҳаррир Лола Усмоновага отаси

Ҳамдам УСМОНОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясининг хорижий мамлакатларга эшиттиришлар республика радиоси жамоаси катта муҳаррир А. Қосимовга қизи

ОЙДИНнинг

фожиали вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор қилади.

ОЖ

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 11. VII

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Ёшлик» студияси. «Мусаввир». 18.30 «Фасли ёз». Телефильм. 18.40 «Муҳофаза». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Шифокор маслаҳати. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театри артистлари ижросида концерт. 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25. Эълонлар. 21.30 Шукур Холмирзаев. «Қадимда бўлган экан...» Видеофильм. 22.40 «Ўзбекистон» ахбороти. 23.05—00.15 «Ўзгалар бахти». Бадиий фильм.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 «Ўтмишсиз келажак йўқ». 20.20 «Бутун умр давомида». Телефильм. 20.40 «Деҳқон ҳиммати». 21.10 «Излаган имкон топади». 21.40—00.10 Ғалабанинг 50 йиллигига «Улар Ватан учун жанг қилдилар». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. 1/4 ФИНАЛ.

19.30 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 Душанба куни детектив. «Мурданинг кўзгуси». Бадиий фильм. «Эркюль Пуаро» сериалидан. 21.00 «Сиз яратган боғ», 21.30 — 22.30 «Ҳақиқат онлари».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг».
18.00 «Тиғиз пайт». 18.25 «Шаддод Роза». Телесериал (Мексика). 18.50 «Биз». В. Познернинг муаллифлик кўрсатуви. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 «Спорт уикэнди». 20.45 Сизга аталган учрашувлар. Режиссёр Валерий Фокин. 21.30 Иллюзиялар канали. 22.10 — 22.50 «Санъат қасри».

Сешанба, 12. VII

ЎзТВ I

6.30—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.30 «Хатарли парвоз». Бадиий фильм. 9.40 «Ортиқ Отажонов куйлайди». Фильм-концерт. 10.05 «Абитуриент-94». Кимё. 10.35 «Зарипов чавандозлари». Телефильм. 11.05 «Абитуриент-94». География. 11.35 Ўсмирлар учун. «Ўйла! Изла! Топ!». 12.45 «Ўзбек тилини ўрганамиз». 13.15—14.15 «Ёшлик» студияси. «Адолат».
17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Интилганга толе ёр». 18.40 «Куй ва соз соҳиби». Телефильм. 18.55 «Таълим ваислоҳот». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Мусиқий дақиқалар. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИГА. «ИСТИҚЛОЛ ҚЎШИҚЛАРИ». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Эълонлар. 21.30 «ШАҲАР БЕДАРВОЗА ЭМАС...» 22.15 «Ҳар кимдан гумонсировчи одам». Бадиий фильм. 23.40—00.05 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). «ОМАД» таништиради: 19.50 «Мультфейерверк». 20.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 21.00 Видео янгиликлари. 21.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 22.00—24.00 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Совға». 9.30 «Ҳар соҳадан бир шингил». 9.40 «4/8». Мусиқий кўрсатув. 9.50 Эълонлар. 10.00 Видео — «О». 11.45 Эълонлар. 11.55 «Курьер». 12.10 «Ҳар соҳадан бир шингил». 12.30 «Рок ҳақида». 13.00 Эълонлар. 13.10 «Шарқ дурдоналари». 13.40 «Даракчи». 13.50 Эълонлар. 14.00 Видео — «О».

18.00 — 19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 «Динозаврга айланмайлик». 20.10 Киномарафон. «Фойдали партия». Бадиий фильм.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25—24.00 «Ном-нишонсиз икки йил». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг».
18.00 «Тиғиз пайт». 18.25 «Шаддод Роза». Телесериал. 18.50 Мавзу». 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 Илк манбадан» 20.40 1994 йил қўшиқлари. 21.25 Катта футбол лаҳзалари. 22.00 — 23.50 Сўнгги дақиқа». Бадиий фильм (Италия).

Чоршанба, 13. VII

ЎзТВ I

6.30—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.30 Болалар учун фильм. «Болакайлар». 9.55 «Шоирлар хиёбони». Фильм-концерт. 10.30 «Абитуриент-94». Математика. 11.00 «Ёшлик» студияси. «Хизмат жойим — ички қўшинлар». 11.25 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 11.40 «Абитуриент-94». Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 12.10 Чўлпон. «Асорат». Йўлдош Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театри спектакли. 14.00 — 14.30 Лотин алифбоси.
17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Фан уфқлари». 18.40 «Хотира». Ёзувчи Мумтоз Муҳамедов таваллудининг 85 йиллигига. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Мусиқий дақиқалар. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 «Санъат олами». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти» 21.25 Эълонлар. 21.30 ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИГА. «ГУЛЛА, ЯШНА, МУСТАҚИЛ ДИЁР!. ЭКРАНДА — САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ. 22.30 «АНОР» САҲИФАЛАРИДА. 23.25 «Ўзбекистон» ахбороти. 23.50 «Олис масофага югуриш усули». Бадиий фильм. 00.55 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. ЯРИМ ФИНАЛ. Танаффус пайтида — Эълонлар ва Янгиликлар.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 «Спринт». 20.35 «Жонли тил». Телевизион ўйин. 21.35 «Иқтисодий мустақиллик йўлида». 22.15 — 23.30 «У ёлғиз эмас эди». Бадиий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.30 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 19.20 «Ҳеч ким унутилмайди».

19.25 — 20.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.55 Арт-обстрел. «Яхши тўлқинлар». 21.30 «Осойишта уй». С. Шолохов кўрсатуви.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 — 23.45 «Мафтунингман». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг».
18.00 «Тиғиз пайт». 18.25 «Шаддод Роза». Телесериал. 18.50 «Кино юлдузлари. Жан Маре: мен 80 ярим ёшдаман...» 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 «Инсон ва қонун». 20.40 П. -У. Энквист. «Севги осойишта тунга ўхшайди». А. Чехов номидаги Москва Бадиий академик театрининг фильм спектакли. Танаффус пайтида (21.35) — «Монолог». 22.25 «Матбуот-экспресс». 22.35 — 23.00 Халқ чолғулари ижрочилари танлови совриндорларининг концерти.

Пайшанба, 14. VII

ЎзТВ I

6.30—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.30 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Политотдел». 2-тайм. 10.20 «Абитуриент-94». Ўзбек тили ва адабиёти. 10.50 «Рушана Султонова рақсга тушади». Фильм-концерт. 11.15 «Абитуриент-94». Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 11.45 Болалар учун. «Ўйинчоғим, яхши қол!». 12.10 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 12.25 — 13.35 Болалар учун фильм. «Петькани кўрган борми?».
17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 18.50 «Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Устозни ёд этиб...» Ўзбекистон халқ артисти Исоҳор Оқилов. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 «Навоийхонлик». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Эълонлар. 21.30 «ХОНАНДА БИЛАН УЧРАШУВ». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Замира Суюнова. 22.10 Учқун Назаров. «Ойна». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 23.40—00.05 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
«ОМАД» таништиради:
19.50 «Омад» тақвими. 20.00 «Жозиба». 20.20 «Бир шингил ҳангома». 20.30 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 20.50 Видео янгиликлари. 21.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 21.50—23.50 Кинонигоҳ».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00 — 19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 20.45 «Ўз уйини». 21.15 «Джаз-клуб». 21.45 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида. 22.15 Криминал хабарлар экрани.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 — 23.40 «Майдонга йўл». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг».
18.00 «Тиғиз пайт». 18.25 «Шаддод Роза». Телесериал. 18.50 «Эслашлари учун...» Л. Филатовнинг муаллифлик кўрсатуви. 4-боб. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 «Москва — Кремль». 20.55 «Иффатнинг ўзи». Бадиий фильм (Франция). 22.45 — 22.55 «Матбуот-экспресс».

Жума, 15. VII

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.30 Болалар учун фильм. «Ана Бумбо келди». 9.45 «Юнус Ражабий». Телефильм. 10.15 «Абитуриент-94». Биология. 10.45 «Шаҳрисабз». Телефильм. 11.00 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида». 11.25 «Абитуриент-94». Физика. 11.55 «Илҳом» телевизион клуби. 12.40 «Алифбо сабоқлари». 13.10 — 13.40 «Кафолат».
17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Оромгоҳлар қўйнида». 18.30 «Фермерлар». Телефильм. 18.50 «Ёшлар ва замон». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Ёшлик» студияси. «Дилкаш суҳбатдош». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 «Анъаналар этади давом...». Мусиқий кўрсатув. 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Эълонлар 21.30 Бевосита мулоқот. 22.30 «Шоҳсупа». Бокс бўйича жаҳон кубоги мусобақалари якунига чизгилар. 23.00 ЎЗБЕКИСТОНДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ МАҲБУБА ҲАСАНОВА КУЙЛАЙДИ. 23.50 — 00.15 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 19.50 «Ватан туйғуси». 20.30 «Тиғиз пайтда». 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 — 22.25 «Тошкент оқшомлари».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм.

19.30 — 20.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. ЯРИМ ФИНАЛ.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 — 23.55 «Маобит дафтари». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг».
17.50 «Инсон ва қонун». 18.20 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 34-серия. 18.50 «Мўъжизалар майдони». 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 «Ҳафтанинг машҳур кишиси». 20.50 «Детективлар клуби»да. «Ден Огаст». Телесериал. 11-серия. 21.55 «Матбуот-экспресс». 22.05 — 22.55 «Взгляд» А. Любимов билан.

Шанба, 16. VII

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.30 «Ноқулай одам». Бадиий фильм. 10.00 «Самарали изланишлар». 10.30 «Ёшлик» студияси. «Талабалар саҳнасида». 11.10 «Анъана ва замон». 11.50 Ўсмирлар учун. «Яшил чироқ». 12.40 «Мусиқа маскани». Ҳамза номидаги мусиқа билим юртининг 70 йиллигига. 13.40 «Шоҳруҳ» клуби. 14.10 «Оламни асранг». 14.40 «Эъзоз». 15.20 — 16.25 Бир асар тарихи. Одил Ёқубов. «Диёнат».
17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Ўсмирлар учун. «Остонадаги ўйлар». 18.25 «Неъмат Қўзибоев». Телефильм. 18.40 «Оила». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Мусиқа оҳанглари». Телефильм. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 «Бир ҳикмат бор муҳаббатда». Эркин Мадраҳимов лирикаси. 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Эълонлар. 21.30 «КУЛГИ КЕЧАСИ». Ҳожибой Тожибоев. 22.30 «ТУНГИ ЁҒДУ». Дам олиш кинодастури. 00.10 «КАТТА ФУТБОЛ ЛАҲЗАЛАРИ». 00.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. 3-ўрин учун матч.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Мультфейерверк». 9.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 10.10 Видео янгиликлари. 10.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 11.10 «Кинонигоҳ». 12.40 «ОМАД» тақвими». 12.50 «Жозиба». 13.10 «Бир шингил ҳангома». 13.20 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 13.40 Видео янгиликлари. 14.00 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 14.40 — 16.30 «Кинонигоҳ».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Болалар учун. «Табассум». 20.30 «ЭКОСАН» — сизнинг жамғармангиз!». 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 «ДАН: Йўлингиз бехатар бўлсин!». 22.25 «Концерт залларида». 23.25 — 00.15 «Бағритошлик».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

12.20 — 16.00
«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

12.20 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар». 12.45 ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 3 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН. «Ўзбекистон — қадрдон уйим». 13.30 «Дидар» (қозоқ тилида). 14.00 «Би-Би-Си» янгиликлари (инглиз тилида). 14.15 «Умид» (уйғур тилида). 14.45 «Си-Эн-Эн» янгиликлари (инглиз тилида). 15.00 «Томоша давом этиши керак...». Мусиқий кўрсатув. 15.40 «Бу ажиб дунё».

18.00 — 19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Санъаткор фильмотекасидан. Режиссёр И. Хейфиц. «Ася». Бадиий фильм. 21.05 «Мутлақо махфий». 21.55 «Ёлғиз қирол». Юл Бринер. В. Вульф кўрсатуви.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 — 23.40 «Болагинам». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.55 «Рукн премьераси» туркумидан кўрсатув. 18.50 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Бьюлаленд». Телесериал. 4-серия. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.45 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Комиссар». Телесериал 6-серия. 21.40 «Академия». 22.10 «Матбуот-экспресс». 22.20 — 22.45 «Рақслар, рақслар, рақслар...».

Якшанба, 17. VII

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 75—76-сериялар. 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 10.30 «Халқ ижодиёти». Сурхондарё вилояти «Кумуш тола» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 10.50 «Ёшлик» студияси. «Ҳуқуқ сабоқлари». 11.35 Болалар учун. «Рисолат қиз ўйнасин». 12.00 «Кулги — дармон дейдилар». Абдулла Акбаров. 12.45 — 14.30 Шароф Бошбеков. «Темир хотин». Сирдарё вилояти Маданият уйи бадиий ҳаваскорларининг спектакли.
17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Ўсмирлар учун. «Маҳалламиз болалари». 19.00 «Дўстлар дийдори». Телефильм. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида). 20.00 Эълонлар. 20.05 «Мусиқа ва тасвир». Кинокўрсатув. 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ҳафтанома». 21.30 Эълонлар. 21.35 «Ойнаи жаҳонда...». 21.55 «ҚЎШИҚ ВА ШЕЪРИЯТ КЕЧАСИ». Ғиёс Бойтоев ва Муҳаммад Юсуф. 22.55 «Муҳаббатнома». Бадиий фильм. 00.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. ФИНАЛ.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

17.00 «Совға». 17.30 «Ҳар соҳадан бир шингил». 17.35 Эълонлар. 17.40 Видео-«О». 19.20 Эълонлар. 19.25 «Курьер». 19.40 «Эм-Ти-Ви»дан мусиқалар. 20.00 «Ҳар соҳадан бир шингил». 20.15 Эълонлар. 20.20 «4/8». Мусиқий кўрсатув. 20.40 «Даракчи». 20.50 Эълонлар. 21.00 — 23.00 Видео-«О».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

12.20 — 16.00
«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

12.20 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар». 12.45 Элчихоналардан янгиликлар. 12.50 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси». Франция. 13.20 «Непал» ва бошқалар». 13.50 «Би-Би-Си» янгиликлари (инглиз тилида). 14.05 «Интердиалог: Ўзбекистон — ЕС» (Оврупа ҳамжамияти). 14.40 Сиз ёқтирган қўшиқлар. 15.10 «Си-Эн-Эн» янгиликлари (инглиз тилида). 15.25 «Озгина-ю созгина». 15.40 «Бу ажиб дунё».

18.00 — 19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 «Криминал квартет». Бадиий фильм. 20.50 Спорт кўрсатуви. 20.55 «Городецклик усталар». Телефильм. 21.25 «Футбол қасидаси». П. Доминго, Х. Каррерас, Л. Паваротти Лос-Анжелесда.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.30 — 00.50 «Ноктюрн». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.40 Мультфильмлар: «Баскетбол жазаваси», «Ҳақиқий ажина овловчилар». 18.35 «Бомонд». 18.50 Жан-Поль Бельмондо «Шаҳар узра ваҳима» бадиий фильмида (Франция). 21.00 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви. 21.55 «Хабарлар». В. Шукшин. 22.40 — 22.55 «Авто-шоу».

• *Маънавият қирралари*

ЯҚИНДА Сирғали туманидаги 6-мактабда миллий анъаналар фестивали ўтказилди.

МЕҲМОНДЎСТЛИК САБОҒИГА БИР НИГОҲ

Жамоа халқимизнинг «Шарқона меҳмон кутиш», «Ўзбегимнинг одоби», русларнинг «Масленница», татарларнинг «Сабантуй», корейсларнинг болаларга бағишланган анъанавий маросимларини намойиш этишга тайёрланишган экан.

Фестивални мактаб директори М. Жабборова кириш сўзи билан очди. Педагогика фанлари номзоди З. Ж. Баубекова анъананинг маъноси, келиб чиқиши, унинг усуллари ва шакллари ҳақида гапириб берди.

«Шарқона меҳмон кутиш» очиқ тарбиявий соати миллий турмушимизнинг бир қисми сифатида гавдаланди.

Синф хонасида жуда чиройли қилиб шарқона бурчак ташкил этилган (хонтахта, палак, кўрпача, ёстиқ, дастурхон), ўқувчилар эса миллий либосларда. Кириб борган меҳмонлар исириқ тутатиб, тавозе билан кутиб олинди. Айни вақтда Э. Воҳидовнинг «Ўзбегим» шеъри янграб турди.

Бу тарбиявий соатда ўқувчиларни жамиятга ҳар томонлама онгли, интизомли, одобли қилиб тарбиялаб етказиш, миллий урф-одатларимизни билиш, уларни ҳаётда қўллай бориб, авлоддан авлодга ўтиб келаётган меросдан баҳраманд бўлишга ўргатиш назарда тутилди. Инсон боласи ёшлигидан яхши ва ёмон одатларнинг қайсисига кўникиб қолса, уни бир умрга тарк этмайди. Кишининг кимга фарзанд бўлса, кимдан таълим-тарбия олса, албатта ўша кишиларнинг асосий ахлоқий сифатлари унга ҳам сингиб қолиши табиий. Шу сабабли ҳам халқимизнинг энг кенг тарқалган, оммавий, кунда керак бўладиган айрим удумларини болаларга боғча ва мактабларда сингдириш яхши самара беради.

Ана ўшалардан энг биринчиси — меҳмондўстликдир. Дарахт борки, унга қуш қўнади, уй борки, унга албатта меҳмон келади. Халқимиз меҳмон кутишни кўпгина яхшиликларнинг рамзи деб билади. У катта бир одоб-ахлоқ мактаби.

Меҳмондорчиликнинг кўпгина ўзига хос хусусиятлари бор. Хусусан, оиланинг барча аъзолари «меҳмон отангдан улуғ» нақлига амал қиладилар.

Азиз меҳмон пойи-қадамига атаб, имкони бўлса, жонлиқ — қўй сўйилади, тўкин дастурхон тузатилади.

Инсон пайдо бўлиб таом истеъмол қилибдики, дастурхон бор. Дастурхон азиз, муқаддас ризқ-рўз манбаи ва рамзи. Ҳа, «Нон имондан азиз», «Нонсиз яшаб бўлмас, гапни ошаб бўлмас» мақоллари бежиз яратилмаган. Ота-боболардан қолиб келаётган удум бўйича меҳмон олдига дастурхон тузаш шундай тартибда бўлади: дастурхонга нон биринчи қўйилади, кейин чой, қанд-қурс, ҳўл ва қуруқ мевалар — майиз, нишолда, туршак, мураббо, писта, бодом қўйилади. Дастурхон тузатилгач, ёши улуғроқ меҳмон қўлини очиб, чиройли қилиб фотиҳа ўқийди. Меҳмондўстлик бамисоли бир булоқки, у дўстлик, одамгарчилик, инсонпарварликни шакллантирувчи шахсан покизалик, тадбиркорлик — чаққонлик, ахлоқан теран ва турмушга нафосат назари билан қарашни тарбиялайди.

Меҳмондўстлик ўз номи билан дўстлашиш демакдир. Меҳмоннавозликда фақат дастурхонни ноз-неъматлар билан тўлдириш, меҳмонга тотли таомлар тортишгина эмас, кишидаги хушхулқлилик, хулқий нозиктаъблик сифатлари ҳам мужассамлашган. Кўриниб турибдики, мезбонлик бахтига сазовор бўлишлик жуда қийин ва катта бурчни адо этишни талаб қилади.

Шарқона меҳмондорчиликнинг кўпгина турлари бўлиб, буларга «тўй», «худойи», «ифторлик», «мушкулкушод», «келин кўрар» ва турли муносабатлар билан ўтказиладиган зиёфатлар киради.

Меҳмон кутишнинг турларидан яна бири, бу — ҳайит маросимларида бўладиган меҳмондорчиликдир.

Ўқувчилар ўзбекона меҳмондорчилик намуналарини маҳорат билан намойиш этиб бўлгач, ҳайит кунлари ҳар бир ўзбек хонадонларида 3 кун дастурхон тузаб меҳмон кутиш одатларини олқашди. Ҳайит кунлари «Келин кўриш» маросимларидан олган болаларча тасаввурларини ихчам шаклда завқ-шавқ билан сўйлашди. Жумладан, «ҳайит» маросими, «келин кўриш», тўю-томошаларда аския айтиш, кичик болаларнинг рамазон айтиши, кейинги вақтларда кенг оммалашаётган «хотира» кунини ўтказиш каби урф-одатлардан хабардор эканликларини намойиш этишди.

Кеча «Уйингиз меҳмон сиймоси билан чароғон, дўст дийдори билан обод бўлаверишини чин қалбдан истаб қоламиз», — деган сўзлар билан якунланди.

Республикамизнинг бошқа мактабларида ҳам миллий ўзбек урф-одатлари, анъаналарини ўрганиш даври бошланмоқда. Бу — янги авлод қалбига аждодларимиз руҳи жо бўлаётганидан нишона.

Гулнора ИБРОҲИМОВА,
«Халқ сўзи»нинг жамоатчи мухбири.

Тожикистон янгиликлари

ДАСТУР МАЪҚУЛЛАНДИ

ТОЖИКИСТОН Вазирлар Кенгаши жумҳуриятда 1994—95 йилларда давлат мулкини хусусийлаштириш дастурини маъқуллади. Ушбу дастурга мувофиқ давлат тасарруфидан чиқарилиб, хусусийлаштириладиган корхоналар рўйхати эълон қилинди.

Бу корхоналар орасида жумҳурият иқтисодининг таянчи ҳисобланган бир қатор ишлаб чиқариш бирлашмалари, завод ва фабрикалар, комбинатлар бор. Жумладан, Саноат вазирлигига қарашли Турсунзода алюминий заводи, Ёвондаги ёруғлик техникаси ишлаб чиқариш бирлашмаси, Душанбедаги музлатгичлар заводи, Хўжанд шаҳридаги «Садаф» ва «Олмос» заводлари, Новдаги қишлоқ хўжалиги машиналари заводи, Душанбе мебель комбинати яқин орада ҳиссадорлик жамиятига айлантирилади. Душанбедаги машинасозлик, гўшт консервалари заводлари, Исфарадаги қандолат фабрикаси, Воседаги туз заводи каби корхоналар эса жамоат мулкчилиги асосида иш юритадиганларга сотилади.

ҲАВО ТОЗА БЎЛАДИ

ТУРСУНЗОДА алюминий заводидаги ҳар бир ўзгаришга фақат бу шаҳар аҳолисигина эмас, балки унга қўшни бўлган Ўзбекистоннинг Сурхондарё вилояти туманларида яшаётган кишилар ҳам қизиқишлари табиийдир. Чунки бу корхонада саноат чиқитларининг ҳавони ифлослантириши туфайли Регарда ҳам, унга қўшни Сурхондарё туманларида ҳам анчагина озор чекилди.

Тожикистон Табиатни ҳимоя қилиш вазири муовини Н. Сафаровнинг айтишича, кейинги вақтларда алюминий заводидан ҳавога чиқарилаётган чиқитлар анча камайган. 1995 йилгача мўлжалланган махсус тадбирга кўра заводни экологик жиҳатдан тоза корхонага айлантириш мақсадида бир қатор ишлар амалга оширилади. Жумладан, газ тозалайдиган мукаммал иншоотлар ўрнатилмоқда. Яна бир неча тозалаш иншоотлари такомиллаштирилади.

Жумҳурият Фанлар академияси кимё илмгоҳининг олимлари кашфиёти саноатчиларга маъқул тушди. Олимларнинг таклифи амалга оширилса, завод атрофида ҳеч қандай хавфу хатар қолмайди.

Уринбой УСМОН.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги жумҳурият электротехника тиббиёт техникуми 1994-95 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўқувчилар қабул қилади:

КУНДУЗГИ БЎЛИМЛАР: "Тиббиёт ускуналарини созлаш, таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш", "Ортопедик стоматология", "Ҳамширалик иши".

КЕЧКИ БЎЛИМ: "Ҳамширалик иши"

ЎҚИШ МУДДАТИ: "Тиббиёт ускуналарини созлаш, таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш" - 2 йилу 10 ой

"Ортопедик стоматология" - 1 йилу 10 ой
"Ҳамширалик иши"(кечки) - 2 йилу 3 ой
"Ҳамширалик иши"(кундузги) - 1 йилу 10 ой

Ҳужжатлар кундузги бўлимларга 1 июндан 15 августгача, кечки бўлимга эса 1 июндан 15 сентябргача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари кундузги ва кечки бўлимларда 1 августдан бошланади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ:

"Тиббиёт ускуналарини созлаш, таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш" - Она-тили (диктант)
- Физика (оғзаки)
"Ҳамширалик иши" - Она-тили (диктант)
- Биология (оғзаки)
"Ортопедик стоматология" - Она-тили (диктант)
- Химия (ёзма)

Ўқишга ёшидан қатъий назар 10-11 синф ҳажмидаги маълумотга эга бўлган шахслар қабул қилинади.

Техникумга режадаги қабулнинг 30 фоизгача шартнома асосида қабул қилади.

ЎҚИШГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТОПШИРАДИЛАР:

Директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат (аттестат), 086-У шаклдаги медицина справкаси, 6 дона 3х4 ҳажмда фотосурат, меҳнат дафтарчасидан нусха (ишловчилар учун), паспорт ва ҳарбий билет (чақирилувчининг гувоҳномаси) шахсан кўсатилади.

Манзилгоҳимиз:

700115 Тошкент шаҳар, Чилонзор тумани, Нурхон кўча, 16-уй.
20, 34, 50, 70, 80, 152, 189, 116 -автобуслар, 7, 16, 19, 23 - троллейбусларнинг "Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлигининг клиник шифохонаси" бекати.

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ҲЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ МУҲАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ
1994 йилги аспирантурага ва докторантурага қабул эълон қилади

АСПИРАНТУРАГА

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда қуйидаги мутахассисликлар бўйича:

- қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини механизациялаштириш,
- қишлоқ хўжалиги техникасидан фойдаланиш, уни тиклаш ва таъмирлаш,
- гидротехник ва мелиоратив қурилиши,
- геодезия,
- мелиорация ва суғорма деҳқончилик.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда қуйидаги мутахассисликлар бўйича:

- қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини механизациялаштириш,
- мелиорация ва суғорма деҳқончилик,
- микро иқтисод.

ДОКТОРАНТУРАГА

- қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини механизациялаштириш,
- гидравлика ва муҳандислик гидрологияси,
- қишлоқ хўжалиги техникасидан фойдаланиш, уни тиклаш ва таъмирлаш,
- гидротехник ва мелиоратив қурилиши,
- мелиорация ва суғорма деҳқончилик.

Институт аспирантурага шартнома бўйича ҳам қабул қилиши мумкин.
Ахборотлар учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинг.

Тошкент шаҳри, ГСП, Қори Ниёзий кўчаси, 39-уй, аспирантура-бўлими, тел. 35-72-20.

Ўздаварқурилишқўм ва Тошкент архитектура-қурилиш институти 1994 йил 10-12 октябрда "Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётида архитектура ва қурилиш фанининг ўрни" мавзусида Халқаро симпозиум ўтказадилар. Анжуманга олим ва мутахассислар, қурилиш соҳасига оид вазирлик, концерн ва корхоналар раҳбарлари, ўз ишини бошламоқчи бўлган тадбиркор шахслар таклиф этилади.

Халқаро симпозиум илмий ишлар тўпламига 1,5 бет ҳажмда мақола матни (инглиз ва рус тилида 1-2 қатор мазмуни билан) 20 июлгача қабул қилинади.

Маълумот учун телефонлар:
41-80-02, 41-11-73
Ташкилий қўмита манзили:
700011, Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 13 уй.

3, 6, 12 ойда устама фоиз қўшиб бериш шарти билан қисқа муддатга аҳолидан пул қабул қилиб оламиз!!!

Сизнинг жамғармангиз тўла сақланишига "ОРЗУ" суғурта компанияси кафолат беради!

ТОШКЕНТДАГИ "ЭНИГМА" МОЛИЯ АГЕНТЛИГИ

АҲОЛИГА УСТАМА ФОИЗ ҚЎШИБ БЕРИШ ШАРТИ БИЛАН НАҚД ПУЛ ҚЎЙИШНИНГ ҚУЙИДАГИ ТУРЛАРИНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ:

- **Шошилинч** - бунда шартнома муддати тугашига қараб бирйўла тўланадиган дивиденд тубандагича бўлади:

Пул қўйиш муддати (ойлар)	Қўйилган суммага бериладиган йиллик фоиз			
	10-49,9 сўмга	50-99,9 сўмга	100-499,9 сўмга	500 сўмдан юқорисига
3	136%	144%	152%	158%
6	160%	168%	180%	190%
12	190%	198%	234%	255%

Дивиденд суммаси ушбу формула ёрдамида ҳисоблаб чиқилади:

$$\text{Дивиденд} = (\text{қўйилган сумма}) \times \frac{(\text{Пул қўйиш муддати})}{12} \times \frac{\text{йиллик фоиз}}{100}$$

- **Ҳар ойда** бунда 6 ойдан кам бўлмаган муддатга қуйидагича дивиденд тўланади:

100 сўм ва юқорисига - 120% (йиллик);
250 сўм ва юқорисига - 132% (йиллик);
500 сўм ва юқорисига - 144% (йиллик);
1000 сўм ва юқорисига - 156% (йиллик);

Шартнома тузилаётган пайтда қўйилган суммадан 4% чегирма олинади.

Бизнинг манзилимиз:
Тошкент ш., У. Носир кўчаси, 41.
Тел.:
55-37-52, 55-52-47.
Иш тартиби, соат 9.00 дан 17.30, Шанба куни- соат 11.00 дан 16.00.
Якшанба - дам олиш куни.

"Комилла" ўзбек-америка қўшма корхонаси даволаш-профилактика муассасалари ва фуқароларни қуйидаги маҳсулотларни эркин валютага сотиб олиш учун таклиф этади:

- Ажойиб ультратовушли аппаратлар:
  1. Алоқа - 500, "Алоқа" фирмаси (Япония).
  2. И-1000, И-3500, ИF-4500 "Фикуда" фирмаси (Япония).
  3. Соноскоп-20, "Крансбюллер" фирмаси (Олмония).
- Қон таркибидаги қанд моддасини аниқлайдиган чўнтак асбоби (глюкомер).
- Турли русумдаги товуш ушлагич аппаратлар (Олмония).
- Металкерамика учун стоматология ашёлари (АҚШ).
- Олмония, Бельгия, АҚШда тайёрланган шифобахш дори-дармонлар (ампула ва таблеткали эссенциаллар, инъекция учун контрикал, валокордин, кеналор, манинил, инсулин Б, Гемитон, Линкоцин, финлепсин ва бошқалар).
- Англия, АҚШ ва Италияда ишлаб чиқарилган ҳар хил кўзойнак ойналари.

Маҳсулот Тошкентдаги омборхонадан мумкин қадар улгуржи қилиб етказиб берилади.

Бизнинг манзил: Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, 2-уй.
Телефонлар: 41-56-46, 41-19-40.

Республиканинг эркин нархларда савдо қилувчи "Олмос" бирлашмаси дўконларида катта миқдорда табиий тоза бўлган турли озиқ-овқат маҳсулотлари эркин муомаладаги валютага Тошкент шаҳрида энг паст нархларда сотилмоқда:

Қуйидаги манзилларга мурожаат қилинг:

"Сафсар" 1-дўкони - Пушкин кўчаси, 65 (Метронинг Х.Олимжон бекати).
20-дўкон - Муқимий кўчаси, 22 (Метронинг Ҳамза бекати).
"Зумрад" 23-дўкони - Т.Шевченко кўчаси, 31.
14-дўкон - Олой бозори.
"Феруза" 13-дўкони - Навоий кўчаси, 1.
18-дўкони - Навоий кўчаси савдо растаси.
"Марварид" 43-дўкони - Буюк Турон кўчаси, 77

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

• ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Ҳ. Сатторов, навбатчи — Ў. Ғойипов.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г. — 1053 70362 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6 Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди: 21.30.